

Způsoby pořízení dlouhodobého hmotného majetku a jejich dopad na výsledek hospodaření společnosti

Bakalářská práce

Vedoucí práce:
Ing. Alžběta Srnová

Vypracovala:
Šárka Štočková

Brno 2015

Tímto bych ráda poděkovala vedoucí své bakalářské práce paní Ing. Srnové za odborné rady, ochotu a poskytnutou pomoc při zpracování práce. Dále bych chtěla poděkovat nejmenované společnosti za poskytnutí údajů a paní Věře Krutišové za odborné konzultace při zpracování praktické části.

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že jsem tuto práci: **Způsoby pořízení dlouhodobého hmotného majetku a jejich dopad na výsledek hospodaření společnosti** vypracovala samostatně a veškeré použité prameny a informace jsou uvedeny v seznamu použité literatury. Souhlasím, aby moje práce byla zveřejněna v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách ve znění pozdějších předpisů, a v souladu s platnou *Směrnicí o zveřejňování vysokoškolských závěrečných prací*.

Jsem si vědoma, že se na moji práci vztahuje zákon č. 121/2000 Sb., autorský zákon, a že Mendelova univerzita v Brně má právo na uzavření licenční smlouvy a užití této práce jako školního díla podle § 60 odst. 1 Autorského zákona.

Dále se zavazuji, že před sepsáním licenční smlouvy o využití díla jinou osobou (subjektem) si vyžádám písemné stanovisko univerzity o tom, že předmětná licenční smlouva není v rozporu s oprávněnými zájmy univerzity, a zavazuji se uhradit případný příspěvek na úhradu nákladů spojených se vznikem díla, a to až do jejich skutečné výše.

V Brně dne 22. prosince 2014

Abstract

Štočková. The methods of acquisition of fixed assets and their impact on the outcome and loss to. Bachelor thesis. Brno: Mendel University, 2014.

The text analyzed in some ways to the acquisition of fixed assets. An abstract is in (British) English.

Keywords

Lease, fixed assets. Here are key words in (British) English.

Abstrakt

Štočková, Způsoby pořízení dlouhodobého hmotného majetku a jejich dopad na výsledek hospodaření společnosti. Bakalářská práce. Brno: Mendelova univerzita v Brně, 2014.

V textu jsou analyzovány některé způsoby pořízení dlouhodobého majetku.

Klíčová slova

Úvěr, leasing, dlouhodobý majetek.

Seznam použitých zkratek

ČLFA – Česká leasingová a finanční asociace

ČNB – Česká národní banka

DPH – daň z přidané hodnoty

EBIT – zisk před odečtením úroků a daní

NOZ – nový občanský zákoník

ZDPH – zákon o dani z přidané hodnoty

ZOK – Zákon o obchodních korporacích

Obsah

1	Úvod, cíl práce, metodika	15
1.1	Úvod.....	15
1.2	Cíl práce.....	15
1.3	Metodika.....	16
2	Leasing	20
2.1	Základní pojmy spojené s leasingem.....	22
2.1.1	Leasingová cena.....	22
2.1.2	Leasingový koeficient.....	22
2.1.3	Leasingové úročení.....	23
2.1.4	Leasingový pronajímatel.....	23
2.1.5	Leasingový nájemce.....	23
2.1.6	Leasingová splátka.....	23
2.2	Historie leasingu.....	23
2.3	Druhy leasingu.....	24
2.3.1	Finanční leasing.....	24
2.3.2	Operativní leasing.....	25
2.3.3	Zpětný leasing.....	25
2.4	Vykazování leasingu z pohledu české účetní legislativy.....	25
2.4.1	Vykazování finančního leasingu z pohledu nájemce.....	26
2.4.2	Vykazování operativního leasingu z pohledu nájemce.....	29
2.5	Daňové dopady.....	29
2.5.1	Daňové dopady finančního leasingu.....	29
2.5.2	Daňové dopady operativního leasingu.....	32
2.6	Výhody a nevýhody leasingu.....	32
3	Úvěr	34
3.1	Historie úvěrování.....	35
3.2	Úvěrová smlouva.....	35
3.3	Členění bankovních úvěrů.....	36

3.3.1	Investiční úvěr	37
3.4	Splácení úvěru	37
3.5	Vykazování úvěru z pohledu české účetní legislativy	38
3.6	Daňové dopady úvěru.....	39
3.7	Výhody a nevýhody úvěru.....	39
4	Charakteristika společnosti	41
4.1	Výběr vozidla, pořizovací cena, způsob financování	41
4.2	Nabídky financování.....	42
5	Srovnání úvěru a leasingu	44
5.1	Metoda diskontovaných výdajů	44
5.2	Ukazatel finanční náročnosti pořízení prostřednictvím čisté výhody leasingu.....	48
5.3	Vliv nabídek na výsledek hospodaření.....	50
5.4	Srovnání nabídek pomocí vybraných poměrových finančních ukazatelů .	53
5.4.1	Pohotová likvidita	53
5.4.2	Koeficient zadluženosti	54
5.4.3	Ukazatel krytí fixních poplatků.....	56
6	Závěr	59
7	Použitá literatura	60

Seznam obrázků

Obr. 1	Objem leasingů v České republice na stroje, zařízení a dopravní prostředky poskytnutých společnostmi ČLFA v letech 2007 - 2013	21
Obr. 2	Objem bankovních úvěrů nefinančním podnikům v mil. Kč	34
Obr. 3	Graf daňové úspory při zvolení nabídky finančního leasingu	45
Obr. 4	Graf daňové úspory při zvolení nabídky úvěru	46
Obr. 5	Současné hodnoty výdajů na pořízení automobilu formou leasingu a úvěru	48
Obr. 6	Výpočet čisté výhody leasingu	49
Obr. 7	Pohotovlá likvidita firmy XY s.r.o. v současnosti a po roce využívání úvěru a leasingu	54
Obr. 8	Koeficient zadluženosti firmy XY s.r.o. v současnosti a po roce využívání úvěru a leasingu	55

Seznam tabulek

Tab. 1	Přehled účetních operací u nájemce při první zvýšené splátce	26
Tab. 2	Přehled účetních operací u nájemce při zálohách na splátky nájemného	27
Tab. 3	Přehled účetních operací u nájemce při záloze na kupní cenu	28
Tab. 4	Přehled účetních operací u nájemce	29
Tab. 5	Přehled odpisových skupin a příslušné doby odpisování	30
Tab. 6	Přehled účetních operací u nájemce	38
Tab. 7	Umořovací plán úvěru pro první rok v Kč	42
Tab. 8	Výdaje spojené s leasingem	44
Tab. 9	Výdaje spojené s úvěrem	45
Tab. 10	Rovnoměrné odpisy pořizovaného majetku	46
Tab. 11	Přehled současných hodnot výdajů na leasing a úvěr	47
Tab. 12	Přehled základních hodnot pro srovnání obou forem financování	48
Tab. 13	Přehled účetních operací při pořízení majetku společností XY s.r.o. finančním leasingem dle nabídky	50
Tab. 14	Vybrané položky rozvahy po prvním roce využívání leasingu	51
Tab. 15	Přehled účetních operací při pořízení majetku společností XY s.r.o. úvěrem dle nabídky	52
Tab. 16	Vybrané položky rozvahy po prvním roce využívání úvěru	52
Tab. 17	Výpočet pohotové likvidity firmy XY s.r.o. v současnosti a po roce využívání úvěru a leasingu	53
Tab. 18	Výpočet koeficientu zadluženosti firmy XY s.r.o. v současnosti a po roce využívání úvěru a leasingu	55

Tab. 19	Výpočet koeficientu krytí fixních poplatků firmy XY s.r.o. v současnosti a po roce využívání úvěru a leasingu	56
Tab. 20	Vybrané položky aktiv z rozvahy firmy XY s.r.o.	57
Tab. 21	Vybrané položky pasiv z rozvahy firmy XY s.r.o.	57
Tab. 22	Vybrané položky z výkazu zisku a ztrát firmy XY s.r.o.	58
Tab. 23	Umořovací plán úvěru v Kč	64

1 Úvod, cíl práce, metodika

1.1 Úvod

V dnešní, rychle se rozvíjející ekonomice, se téměř žádný podnikatel z dlouhodobého hlediska neobejde bez externích zdrojů financování. Pro naplnění investičních projektů na koupi dlouhodobého hmotného majetku je pro většinu podnikatelských subjektů často nezbytné najít co nejvýhodnější formu externího financování. Žadateli postačí do internetového vyhledávače zadat jediné slovo a má k dispozici nepřeberné množství úvěrových, leasingových a dalších nabídek. Výhodnost či nevýhodnost daných způsobů financování je třeba zhodnotit z několika hledisek.

Dlouhodobý majetek je možné rozdělit na hmotný, nehmotný a finanční. Existuje několik variant pořízení dlouhodobého majetku do firmy. Kromě vlastních prostředků je možné majetek pořídit prostřednictvím cizích zdrojů financování. Nabýt majetek do firmy je možné například darem, nákupem, vlastní činností.

Jedním ze způsobů pořízení majetku v případě, že firma nemá dostatek vlastních volných prostředků, je financování prostřednictvím finančního leasingu. Jedná se o pronájem s následným odkupem majetku a převedení vlastnických práv na nájemce. Další alternativou je financování operativním leasingem, kdy jde o pouhý pronájem, po jehož skončení zpravidla nedochází k odkupu předmětu pronájmu. Majetek může být pořízen mimo jiné také formou úvěru.

Tato práce vznikla z podnětu nejmenované firmy, nazvané pro účely této práce XY s.r.o, která stojí před stejnou otázkou, jako spousta dalších podnikatelů. Jak co možná nejvýhodněji pořídit do dlouhodobého majetku jimi vybraný užitkový automobil-valník, pro rozvoz zboží po celé ČR.

Nabízené formy financování je třeba zhodnotit z několika důležitých hledisek s ohledem na současně platné zákony. Jedná se především o zákon o dani z příjmů, zákon o dani z přidané hodnoty, zákon o účetnictví, nebo zákon o obchodních korporacích.

V neposlední řadě je nutné se u jednotlivých forem financování zabývat administrativní náročností, případnou možností odpisů dlouhodobého hmotného majetku, vlastnictvím pořizovaného majetku a vlivu na hospodaření společnosti.

Úvěr, stejně jako leasing, představuje významný zdroj externího financování při pořizování dlouhodobého majetku společností, bez ohledu na jejich stáří a velikost.

1.2 Cíl práce

Cílem bakalářské práce je identifikovat vliv jednotlivých způsobů pořízení dlouhodobého majetku na finanční ukazatele a výsledek hospodaření vybraného podniku a vyhodnotit nejvýhodnější zdroj financování nákupu nákladního automobilu pro společnost.

Hlavním cílem této práce je analyzovat několik nabízených variant externího financování k pořízení dlouhodobého majetku do konkrétní firmy. Jednotlivé možné způsoby pořízení jsou posuzovány v rámci teoretickém i praktickém.

Mezi uvažovanými způsoby pořízení jsou zejména finanční leasing a úvěr.

Dílním cílem práce je vybrat pro firmu nejvhodnější variantu financování pro pořízení užitkového automobilu. Směrodatnými hledisky jsou výhody a nevýhody obou forem financování, vlastnické právo k užívanému předmětu, možnost snížení daňového základu a v neposlední řadě finanční úspora.

1.3 Metodika

Teoretický základ bakalářské práce vymezuje uvažované formy financování dlouhodobého majetku firmou XY s.r.o. – úvěr, finanční leasing a operativní leasing.

Jednotlivé způsoby pořízení jsou rozebrány z právního hlediska, vlastnictví pořizovaného předmětu, výhod a nevýhod, zaúčtování. Při definování jednotlivých hledisek je využito především odborné literatury, ale i internetových zdrojů a současně platných zákonů.

Problematika jednotlivých forem financování je zaměřena na nájemce, potažmo firmu XY s.r.o., která stojí před rozhodnutím, jaký způsob financování při pořízení vybraného automobilu zvolit.

Majitel firmy XY s.r.o. si následně pro praktické srovnání forem možných financování vybral finanční leasing a úvěr a to především z toho důvodu, že nemá zájem o pouhý pronájem, nýbrž trvá na tom, aby firma byla vlastníkem vozidla.

Před vlastním zpracováním praktické části bylo kontaktováno několik společností, nabízejících financování automobilů prostřednictvím leasingu a úvěru. Nabídky vozidel i jejich financování byly prodejci vozů poskytnuty prostřednictvím emailové a telefonní komunikace.

Jednotlivé vozy byly nejprve poptávány u samotných výrobců, tito však zpravidla odkázali na některého ze svých autorizovaných prodejců. Nabídky od společností byly nejprve analyzovány a následně konzultovány s majitelem firmy. Metodou komparace byla za nejvhodnější zvolena společnost Ilfa (tato společnost si nepřála, aby byly její nabídky veřejně prezentovány, proto je pro účely této práce nazvána Ilfa).

Pro srovnání obou nabídek - finančního leasingu a úvěru od společnosti Ilfa byla nejprve provedena analýza parametrů obou nabídek a pomocí následné syntézy srovnána jednotlivá hlediska. Jedná se především o hlediska:

- Vlastnictví pořizovaného majetku
- Finanční náročnost pořízení
- Daňové aspekty
- Promítnutí obou forem financování do výsledku hospodaření

Prvotní srovnání obou nabídek financování je provedeno **metodou diskontovaných výdajů na leasing a úvěr**. Zde je pro výpočet použito hned několik vzorců. Podle Valacha (2010) je možné vyjádřit rozhodování mezi financováním prostřednictvím úvěru nebo finančního leasingu při využití této metody pomocí čtyř kroků.

Prvním z nich je kvantifikace výdajů spojených s úvěrem, stejně jako výdajů spojených s finančním leasingem.

Dalším krokem je snížení výdajů spojených s úvěrem a leasingem o vliv daní. Upravené výdaje je dále nutné časově aktualizovat. Současná hodnota výdajů na úvěr/leasing se vypočítá jako součin výdajů na úvěr/leasing po zdanění a odúročitele. Současná hodnota vyjadřuje, jakou hodnotu má investice do pořízení automobilu v současné době.

(1)

$$Umořovatel = \frac{i \times (1 + i)^n}{(1 + i)^n - 1}$$

i – úroková míra za období

n – počet období

(Svoboda, 2014)

(2)

$$Odúročitel = \frac{1}{(1 + i)^n}$$

i - úroková sazba upravená o vliv daně [$i \times (1 - 0,19)$ pro rok 2014]

n - počet období

(3)

$$Rovnoměrný odpis = pořizovací cena \times \frac{\text{roční odpisová sazba}}{100}$$

Po pořízení automobilu byly firmou XY s.r.o. stanoveny rovnoměrné odpisy automobilu, který spadá do odpisové skupiny 2, tudíž je délka odpisování 5 let (tabulka číslo 5 viz. kapitola 2.5.1. této práce).

Dalším krokem pro porovnání obou forem financování byl výpočet finanční náročnosti metodou **čisté výhody leasingu**. Pro výpočet bylo využito vzorce:

(4)

$$\check{C}VL = K - \left(\frac{\sum_{n=1}^N L_n \times (1 - d) + \sum_{n=1}^N d \times O_n}{(1 + i)^n} \right)$$

Kde:

ČVL = čistá výhoda leasingu

K = kapitálový výdaj

Ln = leasingové splátky v jednotlivých letech životnosti

d = daňová sazba

On = daňové odpisy v jednotlivých letech životnosti

n = jednotlivé roky životnosti

N = doba životnosti

I = úroková míra upravená o vliv daně z příjmů

(Valouch, 2012)

Pro výše zmíněné nabídky finančního leasingu a úvěru od společnosti Ilfa byly zpracovány přehledy formou tabulek, znázorňující vliv obou forem financování na jednotlivé položky rozvahy a výsledek hospodaření, po roce využívání dané formy financování.

Dále byly formy financování porovnávány pomocí **finanční analýzy poměrových ukazatelů**. Zde bylo k výpočtům využito vybraných vzorců likvidity, zadluženosti a ukazatele krytí fixních poplatků.

(5)

$$\text{Pohotová likvidita} = \frac{(\text{oběžná aktiva} - \text{zásoby})}{\text{krátkodobé dluhy}}$$

(6)

$$\text{Koeficient zadluženosti} = \frac{\text{cizí kapitál}}{\text{vlastní kapitál}}$$

(7)

$$\text{Ukazatel úrokového krytí} = \frac{EBIT}{\text{nákladové úroky}}$$

(Růčková, 2011)

(8)

$$\text{Ukazatel krytí fixních poplatků} = \frac{\text{EBIT} + \text{dlouhodobé splátky}}{\text{nákladové úroky} + \text{dlouhodobé splátky}}$$

(Fotr, 2012)

2 Leasing

Pojem leasing je odvozen od anglického výrazu „lease“, které znamená pronájem, pronajímat, resp. smlouvu o pronájmu.

Za leasing se tedy obecně považuje smluvní vztah mezi pronajímatelem (zpravidla vlastníkem předmětu smlouvy) a nájemcem (dočasným uživatelem předmětu smlouvy), na základě kterého pronajímatel poskytuje za úplatu nebo jiné nepeněžní plnění nájemci právo určitou věc po sjednanou dobu používat. (Vychopeň, 2010)

Podle Valacha (2010) se z finančního hlediska jedná o alternativní formu financování potřeb podniku cizím kapitálem.

Dle České leasingové a finanční asociace je podstatou leasingu smlouva, na jejímž základě jedna strana – pronajímatel poskytne druhé straně – nájemci za úplatu jím zvolený předmět do užívání. Možnost volby, za jakým účelem je daný předmět pronajímán a při jakých podmínkách, člení leasing na několik druhů. (clfa.cz, 2003-12)

Valach (2010) z právního hlediska definuje leasing jako třístranný právní vztah mezi dodavatelem, pronajímatelem a nájemcem. Vlastník majetku (dodavatel) tento prodává věřiteli (pronajímatel), který jej pronajímá nájemci.

Podle Bendy (2006) je leasing charakteristický umožňováním užívání věci či práv po omezenou dobu, zatímco jsou ve vlastnictví jiného subjektu.

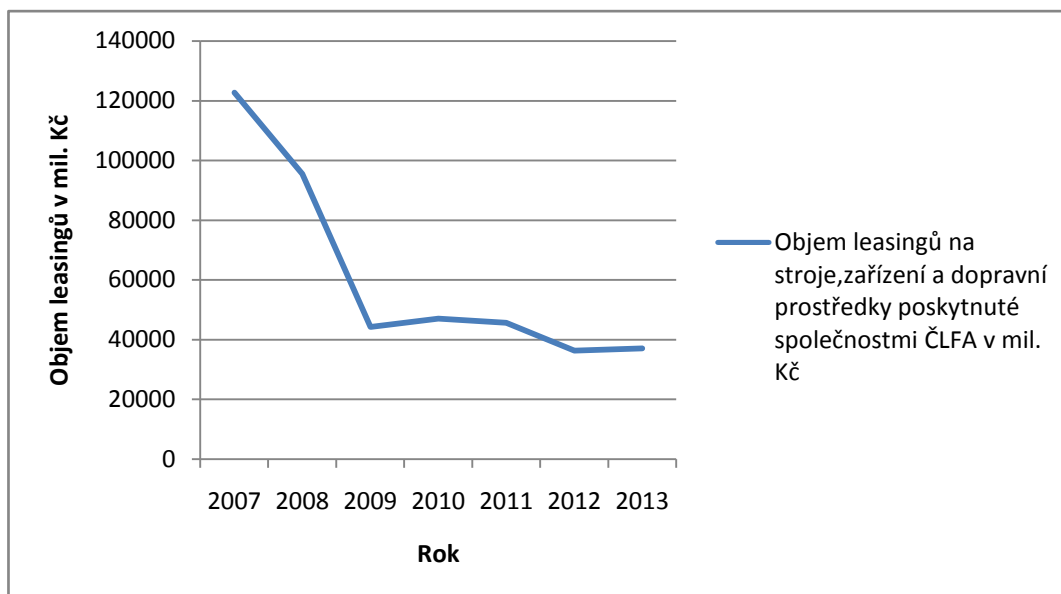
Valouch (2012) uvádí, že předmětem leasingu mohou být nejenom hmotné či nehmotné věci, ale i práva.

Nejen v České Republice je leasing nepostradatelným nástrojem financování. V současnosti je stále častěji využíváno alternativních zdrojů financování, mezi které řadíme kromě faktoringu a forfaitingu i leasing.

Podle zprávy České leasingové a finanční asociace z prvního pololetí roku 2014 došlo k výraznému nárůstu leasingů movitých investic (strojů, zařízení a dopravních prostředků). Souhrn pořizovacích cen bez DPH je 19,86 mld. Kč. Jedná se tedy o meziroční zvýšení u patnácti největších společností o 23 %. (clfa.cz, 2014)

Dle statistik Leaseurope (Federace evropských leasingových asociací) uvedených na webových stránkách České leasingové a finanční asociace celkový objem evropského leasingu za rok 2013 dosáhl 221 mld. Euro (součet pořizovacích cen leasingových věcí bez DPH), přičemž se jedná o meziroční růst o 1,9 %. (clfa.cz, 2003-2014)

Obr. 1 Objem leasingů v České republice na stroje, zařízení a dopravní prostředky poskytnutých společnostmi ČLFA v letech 2007 - 2013

Zdroj: vlastní zpracování dle statistik ČLFA

Základními právními normami upravujícími leasing, respektive pronájem či výpůjčku) je zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník a zákon č. 90/2012 Sb., zákon o obchodních korporacích. Mezi nejpodstatnější ustanovení, týkající se nájmu, kromě jiných patří:

- § 2193 - § 2200 občanského zákoníku, které upravují výpůjčku. Smlouvou o výpůjčce se zavazuje půjčitel vypůjčitelu poskytnout neuzivatelnou věc k **bezplatnému** dočasnému užívání. Vypůjčitel má právo věc užívat sjednaným způsobem, půjčitel je povinen přenechat věc vypůjčitelu ve stavu způsobilém k užívání. Půjčitel se zavazuje bez zbytečných odkladů věc začít používat a vrátit. Pokud není ujednáno jinak, vypůjčitel nemá právo poskytnout věc k užívání jinému bez souhlasu půjčitele.
- § 2201 - § 2234 občanského zákoníku, které upravují nájem. Nájemní smlouva je právním vztahem mezi pronajímatelem a nájemcem, kdy se pronajímatel zavazuje přenechat nájemci věc k dočasnému užívání a nájemce zavazuje **platit za danou věc nájemné**. Ve zpoplatnění nájmu shledáváme rozdíl mezi smlouvou o výpůjčce a nájemní smlouvou. V § 2201 - § 2234 občanského zákoníku jsou vymezeny obecné náležitosti nájemního vztahu. Jedná se především o definování předmětu nájmu, práva a povinnosti obou smluvních stran - pronajímatele a nájemce, podmínky úhrady nájemného, a v neposlední řadě ukončení nájmu.
- § 2321 - § 2325 občanského zákoníku, které upravují smlouvu o nájmu dopravního prostředku. Pronajímatel se podpisem smlouvy o nájmu

dopravního prostředku zavazuje přenechat nájemci na smlouvenou dobu dopravní prostředek s potřebnými doklady a nájemce se zavazuje za užívání dopravního prostředku platit nájemné.

V Českém právním prostředí neexistovala a neexistuje zákonná úprava leasingu jako typové smlouvy. Ani přijetí zákona č. 89/2012 Sb. (nového občanského zákoníku) tuto skutečnost nezměnilo. Leasingová smlouva je tedy smlouvou nepojmenovanou. Při uzavírání leasingové smlouvy se vychází z ustanovení obchodního a občanského zákoníku. Leasingová smlouva je právním základem leasingového vztahu mezi nájemcem a pronajímatelem.

Ve smlouvě jsou zpravidla zakotveny podmínky:

- identifikace smluvních stran - jméno a příjmení (nebo název), bydliště (nebo sídlo), IČ nebo DIČ
- předmětu leasingu,
- platební a předávací podmínky, převod vlastnictví na nájemce
- doba účinnosti a trvání smlouvy
- povinnost nájemce se řádně starat o předmět leasingu
- vrácení předmětu leasingu
- cena pronajímaného předmětu a další...

2.1 Základní pojmy spojené s leasingem

2.1.1 Leasingová cena

Leasingová cena je cena za leasing, hrazená nájemcem pronajímateli zpravidla pravidelnými splátkami (měsíčními, čtvrtletními, ročními). V ceně je zahrnuta pořizovací cena majetku, marže a také další náklady pronajímatele spojené s pronajímaným majetkem. Tyto náklady jsou prostřednictvím splátek přesouvány na nájemce. Celková výše leasingové ceny je dána součtem jednotlivých leasingových splátek. (Valouch, 2012)

$$\text{celková leasingová cena} = \sum \text{jednotlivé leasingové splátky}$$

2.1.2 Leasingový koeficient

Leasingový koeficient udává, o kolik je leasingová cena pronajatého majetku vyšší, než pořizovací cena daného majetku. Výše leasingového koeficientu nájemci říká, jaký násobek pořizovací ceny pronajatého majetku za dobu trvání leasingu pronajímateli zaplatí. (Valouch, 2012)

Leasingový koeficient můžeme vyjádřit následující rovnicí:

$$\text{Leasingový koeficient} = \frac{\text{leasingová cena}}{\text{pořizovací cena}}$$

Leasingový koeficient je nutno odlišně interpretovat u finančního a operativního leasingu. V případě operativního leasingu je doba pronájmu majetku zpravidla kratší, než jeho životnost a proto pořizovací cenu pronajatého majetku zaplatí více (po sobě následujících) nájemců. Naopak v případě leasingu finančního prostřednictvím splátek nájemce uhradí celou výši pořizovací ceny pronajatého majetku. (Valouch, 2012)

2.1.3 Leasingové úročení

Leasingové úročení je rozdíl mezi pořizovací cenovou pronajímaného majetku a cenou leasingovou. V leasingovém úročení jsou zahrnuty úroky z úvěru a leasingová marže pronajímatele. Leasingové úročení je také označováno za leasingové navýšení. (Valach, 2010)

2.1.4 Leasingový pronajímatel

Subjekt, zpravidla leasingová společnost, která poskytuje nájemci předmět leasingu po předem stanovenou dobu. Po celou dobu trvání leasingu pronajímateli zůstává vlastnické právo k danému předmětu.

2.1.5 Leasingový nájemce

Fyzická nebo právnická osoba, která má na základě leasingové smlouvy právo předmět leasingu používat, za což platí pronajímateli leasingové splátky.

2.1.6 Leasingová splátka

Leasingová splátka je pravidelná platba, sjednaná mezi pronajímatelem a nájemcem po dobu trvání leasingové smlouvy.

2.2 Historie leasingu

Leasing, který v doslovném překladu z angličtiny, znamená pronajímání, nájem, vznikl v dnešním pojetí v 50. letech minulého století ve Spojených Státech Amerických. Odsud se velmi rychle přenesl do Evropy. Institut pronájmu, jako takový, bezesporu existoval již od vzniku civilizované lidské společnosti. Vývojem docházelo ke specifikaci rysů až do dnešní konkrétní praktické formy. (Pulz, 1993)

Předmětem nájemní smlouvy byly dříve jen budovy a pozemky. Dnes je to však téměř veškerý dlouhodobý hmotný majetek. (Synek, 2011)

Finanční leasing se rozvíjel již se začátkem průmyslové revoluce v devatenáctém století. V tomto období vznikaly továrny produkující zboží ve větším objemu. Tehdy vznikaly první společnosti, které za úplatu pronajímaly předměty zájemcům, kteří nevlastnili potřebné finanční prostředky. Nástup leasingu v takové podobě, v jaké ho známe dnes, však přišel až po 2. světové válce, kdy se evropské ekonomiky rychle rozvíjely. V Československé republice se leasingový trh rozvinul teprve po roce 1989. Ekonomika do této doby fungovala v ČSR centrálně, od roku 1989 však přešla na tržní. (Zatloukal, 2008)

S rokem 1991 jsou spojeny počátky České leasingové a finanční asociace (ČLFA). Tato asociace seskupuje poskytovatele leasingů, napomáhá společnostem poskytujícím leasing a další finanční služby ve správném výkladu právních předpisů. Česká leasingová a finanční asociace napomáhá také zájemcům o finanční služby. Klienti se tak mohou před uzavřením leasingové smlouvy na asociaci obrátit a vyžádat si podrobnější informace o konkrétní společnosti. (Zatloukal, 2008)

ČLFA sdružuje v současnosti 46 firem, které realizují přibližně 97% tuzemských leasingových obchodů. (clfa.cz, 2003)

2.3 Druhy leasingu

Existuje celá řada forem leasingu. Podle Valoucha (2012) je leasing rozlišován na dva základní druhy leasingu a to finanční leasing a operativní leasing.

Kromě finančního a operativního leasingu můžeme z hlediska majetkoprávních vztahů na začátku a konci smlouvy také na leasing zpětný.

Podle Nývltové (2010) lze leasingový vztah uskutečnit jako přímý a nepřímý. Jestliže pronajímatel kupuje v rámci leasingu předmět nájmu od dodavatele a poskytuje jej nájemci za úplatu po sjednanou dobu do užívání, jedná se o leasing nepřímý. Pokud je však dodavatel současně i pronajímatelem majetku, jedná se o leasing přímý.

2.3.1 Finanční leasing

Vychopeň (2010) uvádí, že finančním leasingem se obecně rozumí takový pronájem, ve kterém dochází po skončení doby nájmu k odkoupení předmětu nájmu do majetku nájemce. Na počátku finančního leasingu obvykle zaplatí nájemce pronajímateli kromě poplatku za uzavření smlouvy tzv. akontaci (první vyšší leasingovou splátku) a poté platí měsíčně či čtvrtletně, pravidelně či nepravidelně, jednotlivé leasingové splátky, které se zpravidla i s tzv. akontací považují za nájemné.

Finanční leasing je podle Valoucha (2012) často nahrazován pojmem finanční pronájem s následnou koupí najaté věci. Finanční leasing je ve srovnání s operativním leasingem zpravidla dlouhodobější, čemuž odpovídá doba pronájmu. Tato je většinou srovnatelná s ekonomickou životností pronajímaného majetku.

Účelem finančního leasingu je dlouhodobé užívání pronajatého předmětu leasingu. Nájemce je obvykle povinen uhradit náklady spojené s opravami a servisními službami pronajatého majetku. Na nájemce je přenesena většina všech rizik spojených s vlastnictvím pronajatého předmětu. (clfa.cz, 2003-12)

Finanční leasing je podle Polidara (1998) značně rozšířen. Poskytovatele finančního leasingu lze rozdělit do dvou skupin:

- Kapitálově závislé společnosti - známé jako dceřiné společnosti založené bankami. V České republice například: ČSOB Leasing, a.s., UniCredit Leasing CZ, a.s.
- Leasingové společnosti – tyto společnosti zpravidla vznikají z iniciativy jednotlivých výrobců. V České republice se sem řadí například ŠkoFIN s.r.o., Mercedes – Benz Financial Services Česká republika s.r.o.

2.3.2 Operativní leasing

Operativním leasingem se podle Valoucha (2012) obecně rozumí všechny ostatní druhy leasingu, které nejsou leasingem finančním.

Jedná se zejména o takový leasing, kdy po ukončení nájemního vztahu je majetek – předmět leasingu, vrácen pronajímateli (vlastníkovi). (Benda, 2006)

Operativní leasing je zpravidla krátkodobější, než finanční leasing. Doba pronájmu je povětšinou kratší, než doba ekonomické životnosti pronajatého majetku. Často se jedná o krátkodobý pronájem pouze na několik měsíců či dokonce týdnů. U této formy leasingu se často setkáváme s tím, že náklady na údržbu, opravy či servis pronajatého majetku hradí pronajímatel. Může být však ve smlouvě uvedeno, že tato povinnost je přenesena na nájemce. (Valouch, 2012)

Po skončení nájemní smlouvy přebírá předmět nájmu zpět pronajímatel a tento majetek dále pronajímá, nebo sám užívá.

Samozřejmě se nabízí možnost uzavření nové smlouvy s původním nájemcem, či prodloužení (tzv. prolongování) smlouvy původní. Tato smlouva může a nemusí obsahovat stejné podmínky, jako smlouva původní.

2.3.3 Zpětný leasing

Zpětný leasing funguje na odlišném principu, než předešlé dva druhy leasingů.

Jedná se o pronajmutí předmětu leasingu pronajímateli nájemcem. Nájemce daný majetek zpravidla již využívá. Veškerá rizika spojená s pronajatým majetkem zůstávají na nájemci. (clfa.cz, 2012)

Valach (2010) definuje zpětný leasing jako druh finančního leasingu, kdy pronajímatel koupí předmět leasingu od budoucího nájemce a poté mu zpět majetek pronajme.

Důvodem zpětného leasingu bývá především nájemcova potřeba hotovosti, kdy daný majetek vlastní a většinou již využívá.

Po skončení zpětného leasingu nájemce odkoupí svůj majetek nazpět.

2.4 Vykazování leasingu z pohledu české účetní legislativy

Z právního hlediska je leasing chápán jako právní vztah třech stran. Pronajímatel (obvykle leasingová společnost) nakupuje majetek (předmět leasingu) od dodavatele. Tento nákup je uskutečněn z iniciativy nájemce. Předmět nájmu je nájemci poskytnut za úplatu a má jej k dispozici po celou dobu trvání leasingového vztahu pronajímatel. V podmínkách České republiky pronajímatel vykazuje tento majetek v rozvaze a zároveň jej může odpisovat. Výnosem z tohoto obchodu jsou pro leasingovou společnost jednotlivé splátky. (Strouhal, 2007)

Odlišná práva a povinnosti v českých podmínkách platí pro nájemce.

O závazcích z leasingu se účtuje v podmínkách České Republiky pouze v podrozvahové evidenci. Případný externí analytik tudíž z rozvah českých podniků nevyčte žádné informace o tom, zda je majetek pořízen formou leasingu či nikoli. (Valouch, 2012)

Tato práce je zaměřena na firmu poptávající leasing - nájemce. V dalším textu je proto vykazování leasingu zpracováno z pohledu nájemce.

2.4.1 Vykazování finančního leasingu z pohledu nájemce

Vykazování finančního leasingu z pohledu firmy - nájemce (plátce DPH) je možné rozdělit do tří částí. První částí je účtování o akontaci, druhou částí je platba pravidelných splátek a ve třetí části se účtuje o odkupu samotného předmětu leasingu.

Podle Valoucha (2012) je nutné věnovat pojmu akontace dostatečnou pozornost. Přestože je akontace v oblasti leasingu pojmem všeobecně používaným, zákon o daních z příjmů jej nezná. Proto je důležité termín akontace v leasingové smlouvě řádně objasnit.

Akontace při vykazování leasingu podle Valoucha (2012) vystupuje ve třech základních formách:

1. Účtování o první zvýšené splátce nájemného
2. Účtování pravidelných záloh na splátky nájemného
3. Záloha na kupní cenu předmětu leasingu

V případě první zvýšené leasingové splátky je tato splátka nájemcem časově rozlišována prostřednictvím účtu 381 – Náklady příštích období.

Tabulka č.1 níže zobrazuje účetní operace provedené nájemcem při financování dlouhodobého majetku finančním leasingem s následným odkupem najaté věci. O akontaci je účtováno jako o první zvýšené splátce.

Doba pronájmu je 5 let. Splátky jsou ve stejné výši a týkají se příslušného daňového a účetního období. Zvýšená splátka je poměrně převáděna do nákladů. Pravidelné splátky jsou hrazeny na základě splátkového kalendáře.

Tab. 1 Přehled účetních operací u nájemce při první zvýšené splátce

Operace	Popis operace	MD	D
První rok			
1a.	Zachycení majetku v podrozvahové evidenci	75x	
2a.	Předpis zvýšené splátky -akontace	381	379
2b.	Předpis DPH 21% z akontace	343	379
2c.	Úhrada akontace + DPH	379	221
3a.	Předpis řádné splátky	518	379
3b.	Předpis DPH 21% z řádné splátky	343	379
3c.	Úhrada řádné splátky + DPH	379	221
4a.	Převod poměrné části zvýšené splátky do nákladů	518	381
Další roky – účtování pravidelných splátek			
5a.	Předpis řádné splátky	518	379
5b.	Předpis DPH 21% z řádné splátky	343	379
5c.	Úhrada řádné splátky + DPH	379	221

6a.	Převod poměrné části zvýšené splátky do nákladů	518	381
Poslední rok			
7a.	Předpis řádných splátek	518	379
7b.	Předpis DPH 21% z řádných splátek	343	379
7c.	Úhrada řádných splátek + DPH	379	221
8a.	Nákup pronajaté věci	042	321
8b.	DPH 21%	343	321
9a.	Vyřazení majetku z podrozvahové evidence		75x
10a.	Převod poměrné části zvýšené splátky do nákladů	518	381
11a.	Úhrada faktury za nákup pronajaté věci	321	221
12a.	Zařazení majetku do účetní evidence	022	042

Zdroj: Vlastní zpracování podle Valoucha (2012)

Ve druhém případě, kdy se o akontaci účtuje, jako o záloze na splátky nájemného jsou tyto zálohy zaúčtovány do jednotlivých splátek nájemného. Záloha na splátky je tedy postupně převáděna do nákladů již při trvání leasingové smlouvy. Tento způsob zaúčtování je zobrazen v tabulce č. 2.

Doba pronájmu je 5 let. Jednotlivé splátky jsou hrazeny na základě splátkového kalendáře. V případě, že by byly splátky hrazeny na základě zasílaných faktur, byly by položky účtovány namísto účtu 379 na účet 321.

Tab. 2 Přehled účetních operací u nájemce při zálohách na splátky nájemného

Operace	Popis operace	MD	D
První splátka			
1a.	Úhrada zálohy na splátky nájemného	314	221
1b.	DPH ze zálohy 21% (doklad o přijaté platbě)	343	314
2a.	Předpis řádné splátky	518	379
2b.	Předpis DPH 21% z řádné splátky	343	379
2c.	Zaúčtování zálohy	379	314
3a.	Úhrada řádné splátky + DPH	379	221
Další splátky			
4a.	Předpis řádné splátky	518	379
4b.	Předpis DPH 21% z řádné splátky	343	379
4c.	Zaúčtování zálohy	379	314
5a.	Úhrada řádné splátky + DPH	379	221

Poslední splátka			
6a.	Předpis řádné splátky	518	379
6b.	Předpis DPH 21% z řádné splátky	343	379
7a.	Zaúčtování zálohy	379	314
8a.	Úhrada řádné splátky + DPH	379	221
9a.	Zařazení předmětu do účetní evidence	022	042

Zdroj : Vlastní zpracování

Třetí možností, jak účtovat o akontaci, je záloha na kupní cenu pronajatého majetku. Tato záloha vstupuje do pořizovací ceny odkupovaného majetku a do nákladů může být zahrnuta až po skončení leasingu formou odpisů. (Valouch, 2012)
Řádné splátky jsou hrazeny na základě splátkového kalendáře.

Tab. 3 Přehled účetních operací u nájemce při záloze na kupní cenu

Operace	Popis operace	MD	D
První rok			
1a.	Faktura na úhradu zálohy na odkupní cenu	052	321
1b.	DPH ze zálohy 21%	343	321
1c.	Úhrada zálohy	321	221
2a.	Předpis řádné splátky	518	379
2b.	Předpis DPH 21% z řádné splátky	343	379
2c.	Úhrada splátky	379	221
Další roky			
3a.	Předpis řádné splátky	518	379
3b.	Předpis DPH 21% z řádné splátky	343	379
3c.	Úhrada splátky	379	221
Poslední rok			
4a.	Nákup automobilu po skončení leasingové smlouvy	042	321
4b.	DPH 21% vypočtena ze (kupní cena – záloha na KC)	343	321
5a.	Zúčtování zálohy na KC	321	052
6a.	Doplatek faktury za nákup automobilu	321	221
7a.	Převedení automobilu do účetní evidence	022	042

Zdroj: Vlastní zpracování

Po ukončení finančního leasingu je nutné věnovat mimořádnou pozornost pořizovací ceně majetku. Mohou nastat dva případy:

- Pořizovací cena včetně nákladů na pořízení > hranice dlouhodobého majetku – v tomto případě je o majetku dále účtováno, jako by byl standardně pořízen a je možné jej odepisovat
- Pořizovací cena včetně nákladů na pořízení < hranice dlouhodobého majetku – v takovémto případě se jedná o drobný majetek, který je možné zaúčtovat do nákladů

2.4.2 Vykazování operativního leasingu z pohledu nájemce

Stejně jako u finančního leasingu, je u nájemce předmět leasingové smlouvy veden na podrozvahovém účtu. Výše ocenění předmětu leasingu u nájemce je shodná s výší, v jaké je předmět leasingu veden v účetnictví pronajímatele.

Vykazování operativního leasingu je u nájemce spojeno především se splátkami nájemného.

Stejně jako u finančního leasingu je i zde možné, aby nájemce provedl technické zhodnocení, které by následně odpisoval.

Časové rozlišení nájemného by bylo řešeno pouze v případě, kdy by splátky nájemného byly hrazeny předem nebo zpětně.

Tabulka číslo 4 zobrazuje jednotlivé účetní operace při pořízení majetku formou operativního leasingu u nájemce. Splátky jsou hrazeny měsíčně, za běžné účetní a daňové období.

Tab. 4 Přehled účetních operací u nájemce

Operace	Popis operace	MD	D
	Každý měsíc		
1a.	Předpis řádné splátky za pronájem	518	321
1b.	Předpis DPH 21% z řádné splátky	343	321
2a.	Úhrada řádné splátky + DPH	321	221

Zdroj: Vlastní zpracování

2.5 Daňové dopady

2.5.1 Daňové dopady finančního leasingu

Nájemné finančního leasingu je považováno za daňově účinný výdaj (náklad). Z hlediska daňové uznatelnosti nájemného je nezbytné vycházet zejména z ustanovení § 24 odst. 2 písm. h), § 24 odst. 4-6, 15 a 16 Zákona o daních z příjmů. Zásadní podmínkou pro daňovou uznatelnost nájemného je mimo jiné dodržování časového rozlišení nájemného. Podle Valoucha (2012) zásada časového rozlišení spočívá v tom, že nájemce vykazuje nájemné jako daňový náklad (výdaj) ve zdaňovacím

období, kterého se část nájemného skutečně týká. Časové rozlišení se bude týkat podle Valoucha (2012) také akontace tj. první zvýšené splátky. Toto časové rozlišení provádí nájemce prostřednictvím účtu 381 – Náklady příštích období. U poplatníků, kteří vedou účetnictví, vyplývá zahrnování nájemného do daňových výdajů (nákladů) v poměrné výši z účetních předpisů. Poplatky spojené s uzavřením leasingové smlouvy jsou při splnění podmínek zákona daně z příjmů také daňovým nákladem (výdajem).

Mezi obecné podmínky pro uznání finančního leasingu v nákladech patří:

1. Doba nájmu musí splňovat určitou minimální hranici. Tato je dána podle příslušnosti majetku do odpisových skupin dle Zákona o daních z příjmů. (Ustanovení v § 24 odst. 4 písm. a) zákona o daních z příjmů byl několikrát měněn v důsledku čehož, je daňová účinnost v jednotlivých smlouvách odlišná.) U hmotného majetku, spadajícího do 2 nebo 3 odpisové skupiny, můžeme dobu nájmu zkrátit až o 6 měsíců a u nemovitostí musí doba nájmu trvat nejméně 30 let. Doba nájmu se počítá ode dne, kdy byl předmět nájmu nájemci přenechán ve stavu způsobilém k obvyklému užívání.

Tab. 5 Přehled odpisových skupin a příslušné doby odpisování

Odpisová skupina	Doba odpisování
1	3 roky
2	5 let
3	10 let
4	20 let
5	30 let
6	50 let

Zdroj : Vlastní zpracování podle Markové (2014)

2. Po ukončení nájmu musí být bezprostředně převedena vlastnická práva na nájemce. Nesmí přitom mezi ukončením nájmu a odkupem vzniknout časová prodleva. Zároveň musí být odkupní cena nižší než by byla zůstatková cena při uplatnění rovnoměrných daňových odpisů. Pokud by při rovnoměrném odpisování byl najatý majetek k datu prodeje již odepsán ve výši 100% vstupní ceny, může být sjednaná cena libovolná. (Valouch, 2012)
3. Po ukončení finančního leasingu s následnou koupí najatého majetku je nájemce povinen zahrnout odkoupený majetek do svého obchodního majetku. (Dvořáková, 2013)

Všechny tři podmínky musí být splněny zároveň. Pokud by v době trvání smlouvy došlo k porušení byť jedné z těchto tří podmínek, vznikla by poplatníkovi povinnost přepracovat podaná daňová přiznání, jelikož zaplacené splátky by se staly daňově neuznatelnými.

Při předčasně ukončeném finančním leasingu je daňově uznatelným výdajem (nákladem) k dosažení, udržení a zajištění příjmů pouze poměrná část nákla-

dů. Tato část se vztahuje ke skutečné době nájmu z původní celkové sjednané doby, nebo k reálně zaplacenému nájemnému, pokud je nižší, než skutečná doba finančního leasingu. (Zákon o daních z příjmů, 1992)

Zákon o dani z přidané hodnoty (ZDPH) může pojednávat o finančním leasingu ve dvou vymezeních.

V prvním vymezení se jedná o tzv. „dodání zboží“, kdy nájemci vzniká povinnost předmět finančního leasingu odkoupit. Podle § 21 odst.2 písm. d) Zákona o dani z přidané hodnoty se při dodání zboží považuje zdanitelné plnění za uskutečněné dnem přenechání zboží k užívání. K tomuto dni si nájemce uplatní nárok na odpočet DPH (pokud se jedná o plátce DPH, jako je tomu v případě firmy XY) a to z celkové hodnoty nájemného včetně sjednané kupní ceny pro ukončení pronájmu. Pronajímatel je povinen vystavit daňový doklad. Leasing je splácen na základě splátkového kalendáře, avšak tento není daňovým dokladem.

Ve druhém případě lze splátkový kalendář považovat za daňový doklad, DPH je odváděno podle § 21 odst. 8 Zákona o dani z přidané hodnoty průběžně z jednotlivých splátek. Jedná se o případ tzv. „poskytnutí služby“ podle § 14 odst. 1 Zákona o dani z přidané hodnoty.

S pořízením předmětu nájmu o finančním leasingu je spojena řada vedlejších výdajů. Řadíme sem zejména montáž, pojištění, případně budoucí kupní cenu majetku. (Dvořáková, 2013)

Pořizuje-li podnikatelský subjekt majetek formou finančního pronájmu s následnou koupí, musí vždy přezkoumat, zda u něj nenastávají předpoklady pro vznik jiného majetku. Za tento majetek jsou považovány výdaje související s leasingem a tyto nelze přímo zahrnout do výdajů. Tato kategorie jiného majetku je zákonem definována jako výdaje hrazené nájemcem, které podle zvláštních předpisů tvoří součást ocenění hmotného majetku pronajatého formou finančního pronájmu s následnou koupí najatého hmotného majetku a které v úhrnu se sjednanou kupní cenou ve smlouvě převyšují u movitého majetku hodnotu 40 000 Kč.

Podle Dvořákové (2013) u leasingových smluv uzavřených po 1.1.2011 a dále limit 40 000 Kč platí pro celou dobu trvání leasingu, nevztahuje se pro jednotlivá období. Můžou nastat dvě situace:

- Náklady spojené s pořízením předmětu leasingu > 40 000 Kč – jsou tyto náklady odepisovatelné jako jiný majetek
- Náklady spojené s pořízením předmětu leasingu < 40 000 Kč – jsou tyto náklady plně daňově účinné

Nájemce vozidla pro podnikatelskou činnost, bude z tohoto titulu povinen odvádět silniční daň. Zákon o dani silniční stanovuje poplatníkem této daně osobu zapsanou v technickém průkazu vozidla jako jeho provozovatele. U finančního leasingu je provozovatelem zpravidla stanoven nájemce a tudíž je povinen odvádět tuto daň. Z právního a majetkového pohledu však předmět nájmu patří leasingové společnosti (pronajímateli).

2.5.2 Daňové dopady operativního leasingu

Operativní leasing je z pohledu Zákona o daních z příjmů považován za nájem. Smlouva o operativním leasingu může být sjednána na libovolně dlouhou dobu. Po skončení sjednané doby nájemného nájemce může, ale nemusí, daný předmět nájmu odkoupit. (Šoba, 2008)

Podle Kotaly (2013) je hrazené nájemné u operativního leasingu daňově uznatelným nákladem za předpokladu splnění následující daňové podmínky – náklad je možné prokázat a slouží k dosažení, zajištění a udržení zdanitelných příjmů.

Výdaje vynaložené na dosažení, zajištění a udržení příjmů se podle § 24 Zákona o daních z příjmů pro zjištění základu daně odečtou ve výši prokázané poplatníkem.

Podle Šoby (2008) je nájemné z operativního leasingu obecně daňově uznatelným nákladem (výdajem) vždy. Existuje však výjimka, kterou je případ odkupu pronajímaného majetku po skončení smlouvy nájemcem. Pokud nájemce po skončení smlouvy o operativním leasingu odkoupí pronajatý majetek od pronajímatele, nájemné je možné uznat daňovým nákladem (výdajem) pouze za podmínky, že kupní cena majetku hmotného majetku bude vyšší, než cena zůstatková. Zůstatková cena je přitom vypočtena rovnoměrnými odpisy daného majetku z pořizovací ceny tohoto majetku po dobu, kterou mohl být majetek odepisován.

Stejně jako u finančního leasingu, nájemné, hrazené v jiném období, než na které je operativní leasing sjednán je nutné časově rozlišit.

Na rozdíl od finančního leasingu není u operativního leasingu zpravidla hrazena první zvýšená splátka (akontace), pokud by hrazena byla, je nutné ji časově rozlišit stejně jako u finančního leasingu.

Podle Šoby (2008) je operativní leasing z pohledu zákona o daních z příjmů výhodnější, než leasing finanční.

Z pohledu zákona o dani z přidané hodnoty se na základě § 14 odst. 1 písm. b) u operativního leasingu jedná vždy o poskytnutí služby. DPH je odváděno průběžně na základě smlouvy a s ní souvisejícího splátkového kalendáře. Jednotlivé splátky nájemného jsou dílčím plněním. Podle Zákona o dani z přidané hodnoty § 21 odst. 8 se dílčím plněním rozumí zdanitelné plnění, které se podle smlouvy uskutečňuje ve sjednaném rozsahu a ve sjednaných lhůtách.

2.6 Výhody a nevýhody leasingu

Výhody

Za hlavní výhodu leasingu je považováno zejména to, že pro pořízení majetku nepotřebujeme k datu uskutečnění koupě vlastní finanční obnos. Podle Valacha (2010) tím urychluje zavedení investice do provozu a zvyšuje konkurenceschopnost podniku.

Další výhodou leasingu je, že vzniklý závazek z leasingové smlouvy se neprojeví v rozvaze podniku, jako položka zvyšující cizí zdroje, a tudíž účetně nedochází k nárůstu zadluženosti podniku (i přestože se z ekonomického hlediska o zadlužení jedná). (Valouch, 2012)

Leasing je podniky často využíván, jelikož jeho splátky jsou daňově uznatelným nákladem a snižuje riziko vznikající ze zastarání hmotného majetku v průběhu smlouvy. Daňové úlevy jsou obvykle přenášeny na nájemce. (Synek, 2011)

Nájemce může podle Polidara (1998) uvolněný vlastní kapitál použít k dalšímu investování nebo na jiné libovolné účely. V důsledku toho dochází k vysoké rentabilitě vlastního kapitálu. Vysoká rentabilita kapitálu zvyšuje nájemcovu důvěryhodnost.

Podle Valacha (2010) je leasingové financování flexibilní ve vztahu k interním zdrojům. Nájemce může splácet nájemné na základě příjmů vytvořených pronajatým majetkem, za předpokladu, že je rozložení splátek odvozeno od náběhové křivky výnosů z výroby.

Jelikož je nájemné sjednáno zpravidla předem dohodnutými částkami (splátkami) vzniká díky leasingu u nájemce pevná půda pro budoucí finanční plánování.

Nevýhody

Nevýhodou leasingu je především to, že majetek zůstává po dobu trvání leasingového vztahu ve vlastnictví pronajímatele a proto nájemce nemá možnost do svých daňově uznatelných nákladů uplatnit odpisy tohoto majetku. Do vlastnictví nájemce tak po ukončení pronájmu připadá téměř odepsaný majetek a tím zaniká možnost zahrnout odpisy do daňově uznatelných nákladů.

Jako další nevýhodu spatřuje Valouch (2012) i to, že dochází k přenesení rizika z vlastnictví majetku od pronajímatele na nájemce. Často je proto vyžadováno pojištění pronajatého majetku nájemcem. Kromě toho odpovídá nájemce zpravidla i za náklady spojené s opravami pronajatého majetku, přestože tento majetek má ve vlastnictví pronajímatel a práva nájemce volně užívat s tímto majetkem jsou značně omezena.

Synek (2011) považuje za největší nevýhodu financování prostřednictvím leasingu to, že je poměrně drahou formou financování dlouhodobého majetku, jelikož pravidelné poplatky placené nájemcem pronajímateli zahrnují kromě nákladů spojených s vlastnictvím i zisk. Polidar (1998) uvádí, že výsledná částka pronajímaného předmětu prostřednictvím leasingu ve výsledku značně převyšuje jeho kupní cenu. Valach (2010) považuje náklady spojené s financováním za primární nevýhodu této formy financování.

Další nevýhody shledává Synek (2011) v možnosti úpadku leasingové společnosti. V takovémto případě by nájemce o předmět nájmu mohl snadno přijít, jelikož je tento majetek stále ve vlastnictví leasingové společnosti.

Mezi další nevýhody leasingu řadí Valach (2010) potíže s prováděním oprav pronajatého majetku, které vyžaduje souhlas majitele, nemožnost vypovězení smlouvy ze strany nájemce, popřípadě s uhrazením penále.

3 Úvěr

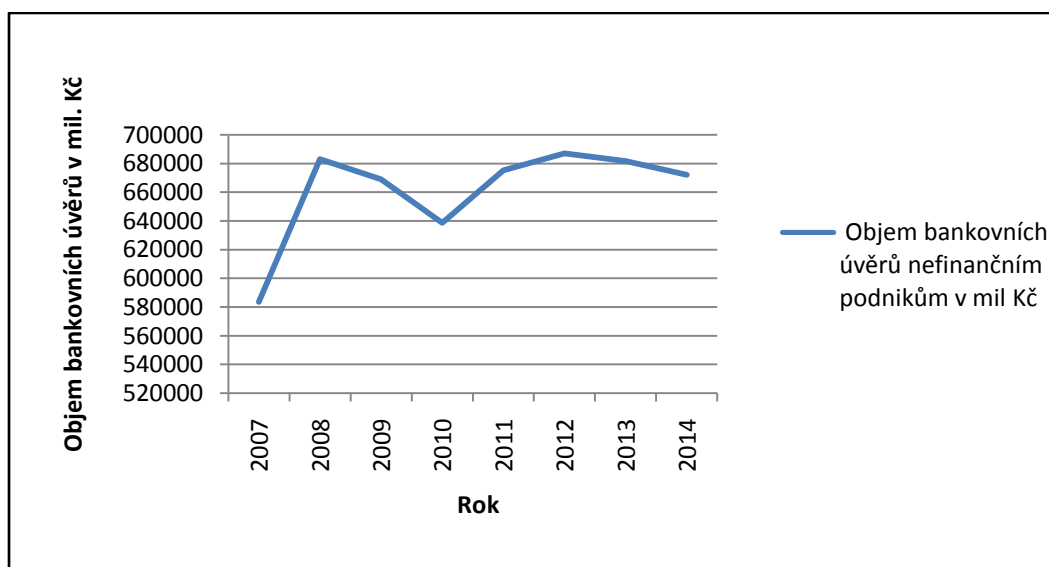
Bankovní úvěr, jak sám název napovídá, představuje možnost získat finanční prostředky půjčkou prostřednictvím banky, nebo jiné finanční instituce.

Bankovní úvěr lze podle Nývltové (2010) považovat za jednu z nejběžnějších forem externího financování. Úvěr lze charakterizovat jako vztah věřitele a dlužníka na základě úvěrové smlouvy (tato smlouva musí být v souladu s obchodním zákoníkem), ve které jsou stanoveny jeho podmínky, především předmět smlouvy a způsob splácení úvěru.

Vychopen (2010) uvádí, že úvěr lze obecně charakterizovat jako dočasně poskytnutou peněžní částku věřitelem dlužníkovi. Dlužník následně tuto částku zvětšenou o úroky splácí. Úvěr pro dlužníka znamená cizí zdroj financování, a proto je v účetnictví vykazován v pasivech.

Také podle Landy (2006) je úvěrový vztah mezi bankou a dlužníkem uzavřen na základě § 497 obchodního zákoníku podepsáním smlouvy o úvěru oběma stranami. Z nového občanského zákoníku (dále NOZ), který byl v roce 2012 vyhlášen ve sbírce zákonů pod číslem 89/2012 Sb. a s účinností od 1.1.2014 vstoupil v platnost podle § 2395 vyplývá, že podpisem smlouvy o úvěru se úvěrující zavazuje úvěrovanému poskytnout v jeho prospěch peněžní prostředky do určité částky. Úvěrovaný se zavazuje poskytnuté peněžní prostředky vrátit a zaplatit úrok. Je možné si povšimnout především jedné zásadní změny, že smluvní strany úvěrového obchodu podle NOZ nejsou označovány jako "dlužník" a "věřitel", ale "úvěrující" a "úvěrovaný".

Obr. 2 Objem bankovních úvěrů nefinančním podnikům v mil. Kč

Zdroj: Vlastní zpracování dle statistik ČNB

3.1 Historie úvěrování

Úvěr ve srovnání s leasingem je podstatně starší formou získání finančních prostředků.

Úvěr pravděpodobně existoval dříve před tím, než se začaly používat první formy peněz. Mezi nejčastější formy úvěrů patřilo osivo a zvířata. (Černohorský, 2011)

Již nejstarší civilizace z Egypta a Mezopotámie využívaly půjček, za které vybírali od svých dlužníků úrok. Tento trend se přesunul i do starověkého Řecka a Říma.

Podle Černohorského (2011) existují zásadní rozdíly, podle kterých je možné rozdělit úvěry do čtyř základních typů během celého historického vývoje úvěru:

- Dlouhodobé úvěry produktivních věcí - statků, jejichž používáním je rozšiřován jejich objem, (například osivo)
- Krátkodobé úvěry formou provozního kapitálu – dříve se jednalo o pracovní nástroje, dnes se jedná o úvěr k financování běžného provozu podniku
- Neproduktivní spotřební úvěry – úvěr pro zakoupení věci, která dále neprodukuje finanční prostředky na jeho splácení (např. automobil)
- Úvěry vládám – dříve na financování válek, dnes prostřednictvím nákupu státních dluhopisů

Od roku 2002 je veden centrální registr úvěrů k evidenci úvěrových závazků fyzických osob podnikatelů a právnických osob.

Centrální registr úvěrů je informační systém, sdružující všechny banky a pobočky zahraničních bank, působící na území České Republiky. Díky sdíleným informacím o závazcích a platební morálce klientů umožňuje řízení úvěrového rizika. (© Česká národní banka, 2003-2014)

3.2 Úvěrová smlouva

Úvěrový vztah je uzavřen na základě úvěrové smlouvy. V úvěrové smlouvě jsou zakotveny všechny podmínky úvěrového obchodu, zejména podmínky splatnosti, úrokové sazby, výše čerpání a průběhu splácení, a tento list je podepsán bankou i dlužníkem. Úvěrová smlouva se nijak nezavazuje prokazovat třetím osobám, jaká výše úvěru byla dlužníku vyplacena a jakou část již dlužník splatil. Tato skutečnost znesnadňuje převedení pohledávky na jiného věřitele. (Polidar, 1999)

Landa (2006) uvádí další charakteristiky smlouvy o úvěru, mezi kterými stojí například to, že předmětem mohou být, pouze peněžní prostředky avšak žádné jiné věci. Prostředky přitom nemusí být poskytnuty, jelikož ze smlouvy o úvěru nevyplývá, že dlužník (úvěrovaný) je povinen úvěr skutečně čerpat, naopak je výše úvěru stanovena zpravidla maximální možnou výší – limitem úvěru, který může dlužník za předem sjednaných podmínek čerpat. Úvěrová smlouva musí vždy obsahovat úroky za poskytnutí peněžních prostředků, tudíž není možné uzavřít bezú-

ročnou smlouvu o úvěru. Úvěr bývá vrácen ve splátkách, přičemž dnem splatnosti každé ze splátek je splatný i úrok z dané splátky.

Dle § 2396 NOZ úvěrovaný úvěrujícímu vrátí peněžní prostředky i úroky v téže měně, ve které mu byly poskytnuty. Pokud smlouva váže použití úvěru pouze na určitý účel, může úvěrující podle § 2398 NOZ omezit poskytnutí peněžních prostředků jenom na plnění v souvislosti s tímto účelem. Úvěrovaný vrátí peníze úvěrujícímu v dohodnuté době, nebo do jednoho měsíce ode dne, kdy byl o vrácení peněžních prostředků požádán. Úvěrovaný může vrátit peníze předčasně před uplynutím smluvené doby, úroky hradí pouze za období od poskytnutí do vrácení peněžních prostředků. (Občanský zákoník, 2012)

3.3 Členění bankovních úvěrů

Členit bankovní úvěry můžeme hned z několika hledisek:

- Podle **délky období**, na které jsou klientům poskytovány
 - Úvěry *krátkodobé* – poskytované maximálně na dobu jednoho roku
 - Úvěry *střednědobé* – poskytované na dobu od jednoho roku do čtyř let
 - Úvěry *dlouhodobé* – úvěry se splatností delší, než čtyři roky
- Podle toho, zda banka poskytne klientovi **peněžní prostředky či záruku**
 - *Peněžní úvěry a půjčky* – v tomto typu úvěrů klient obdrží od banky úvěr formou peněz a ty následně splácí dohodnutým způsobem
 - *Závazkové (ručitelské) úvěry* – charakteristické jsou tím, že banka se zaručí za splacení závazku svého klienta třetí osobě v případě, že tak neučiní klient
- Z hlediska jeho **poskytování a splácení**
 - *Obchodní úvěr* – uzavřen mezi dodavatelem a odběratelem, kdy dodavatel poskytne odběrateli možnost odložení splácení úvěru
 - *Peněžní úvěr* – návratný peněžní vztah mezi dlužníkem a věřitelem, jeho nejběžnější formou je úvěr bankovní, kdy je věřitelem banka (Landa, 2006)
- V neposlední řadě můžeme úvěry dělit podle **osoby dlužníka**
 - *Spotřebitelské úvěry* – dlužníkem je fyzická osoba starší 18-ti let
 - *Podnikatelské úvěry* – dlužníkem je *právnícká osoba*

Podnikatelský úvěr je určen výhradně podnikatelům – živnostníkům a firmám. Tento úvěr nelze využít pro soukromou potřebu.

Podnikatelské subjekty k naplnění svých podnikatelských plánů využívají nejčastěji tři typy úvěrových obchodů. Jedná se o úvěr provozní, kontokorentní a investiční. (penize.cz, ©2000-2014)

Nejvýznamnější postavení u střednědobých úvěrů nese investiční úvěr. Tento úvěr je poskytován na tzv. investiční akci. Pod tímto pojmem je možné si představit například stavbu nemovitosti, nebo nákup dražších položek jako jsou například stroje. (Polidar, 1999)

3.3.1 Investiční úvěr

Investiční úvěr je poskytován malým a středním podnikům a slouží k rozvoji a podpoře podnikatelské činnosti. Investičním úvěrem, jak již je výše zmíněno, bývá financován nákup nemovitostí, strojů, dopravních prostředků či financování rekonstrukcí objektů. Investiční úvěr lze čerpat jako účelový a neúčelový. Zpravidla je poskytován jako účelový. Je možné se obrátit na jakoukoliv banku, či nebankovní instituci. Výhodnější je však zpravidla spolupráce s bankou, kde má již firma veden účet. (podnikatel.cz, © 2007-2014)

V případě účelového úvěru dlužník bance či nebankovní společnosti (věřiteli) musí dokládat nakládání s finančními prostředky prostřednictvím faktur, kupních smluv apod. V případě neúčelového investičního úvěru může dlužník se zapůjčenými prostředky disponovat dle svého rozhodnutí bez vědomí věřitele.

Jestliže to povoluje povaha úvěru, je zajištěn předmětem investice. V opačném případě je zajištěn movitým, nemovitým majetkem, cennými papíry, bankovní zárukou, ručitelskými závazky apod.

3.4 Splácení úvěru

Za **hlavní způsoby umořování** uvádí Landa (2006):

- Úvěr včetně úroků **splatný najednou** – využíván především u krátké doby splatnosti
- Úvěr **splatný najednou po výpovědi** – úroky jsou v tomto způsobu hrazení úvěru splaceny v pravidelných, předem dohodnutých, intervalech, avšak zapůjčená částka je splacena na závěr. Je nezbytné brát ohled na výpovědní lhůtu.
- Úvěr **umořován od začátku pravidelnými platbami**. Tento typ splácení se dále dělí podle charakteru plateb na:
 - *Konstantní anuita* - stále stejné platby (část z platby jde na umoření úvěru a druhá část na splacení úroku)
 - *Konstantní úmor* – výše plateb není stejná, totožná je pouze částka snižující úvěr – úmor
 - *Rostoucí anuita* - výše úmoru a plateb je variabilní, zpravidla roste s dobou splatnosti – výhoda z hlediska rychlejšího umořování

(Landa, 2006)

3.5 Vykazování úvěru z pohledu české účetní legislativy

Z hlediska vykazování závazků z bankovních úvěrů se podle Landy (2006) rozlišují:

- Bankovní úvěry *dlouhodobé* – jejich splatnost je delší než 1 rok
- Bankovní úvěry *krátkodobé* – jejich splatnost je kratší než 1 rok
- *Krátkodobé finanční výpomoci*

Podle § 19 odst. 7 zákona o účetnictví se majetek a závazky pro potřeby tohoto zákona dělí na krátkodobé a dlouhodobé. Pokud na základě charakteru majetku a závazků není možné objektivně použít tohoto členění, je rozhodující projevený zájem účetní jednotky při jejich pořízení. Na základě tohoto zákona plyne každé účetní jednotce povinnost překvalifikovat poměrnou část úvěru dlouhodobého na úvěr krátkodobý a to k rozvahovému dni.

Podle zákona o účetnictví č. 563/1991 Sb. § 25 odst. 1 písm. g) se závazky oceňují jmenovitou hodnotou.

V tabulce č. 6 (viz. níže) jsou zachyceny jednotlivé účetní operace při pořízení automobilu na úvěr. Doba splácení je 5 let. Zvoleny rovnoměrné odpisy. Jednotlivé splátky jsou placeny na základě splátkového kalendáře. Jistina a úrok zaúčtovány na odlišných účtech. Vždy na konci kalendářního roku dojde k zaúčtování odpisu hmotného majetku.

Tab. 6 Přehled účetních operací u nájemce

Operace	Popis operace	MD	D
První rok			
1a.	Požizovací cena (faktura od dodavatele)	042	
1b.	DPH 21% z požizovací ceny	343	
1c.	Požizovací cena vč. DPH 21%		321
2a.	Sjednání úvěru – úhrada faktury	321	461
3a.	Úhrada zbytku faktury	321	221
4a.	Zařazení do hmotného majetku	022	042
5a.	Připsání odpočtu DPH na účet (následující měsíc)	221	343
6a.	Jednotlivé splátky dle splátkového kalendáře 1. – 60.	461	221
6b.	splátka	562	221
7a.	Vždy 31.12.20xx Roční odpis majetku	551	082

Zdroj: Vlastní zpracování

3.6 Daňové dopady úvěru

Nájemce - dlužník je majitelem předmětu úvěru, v případě firmy XY s.r.o. automobilu.

Jednotlivé splátky úvěru nejsou daňově uznatelným nákladem (výdajem). Tuto skutečnost sice v § 18 Zákona o daních z příjmů nenalezneme (můžeme zde najít výčet všech příjmů, které předmětem daně z příjmů právnické osoby nejsou), nicméně vyplývá z účetnictví právnické osoby. Přijetí úvěru, stejně jako jednotlivé splátky úvěru, tedy základ daně neovlivní.

Podle § 25 odst. 1 w) Zákona o daních z příjmů jsou však daňově uznatelným výdajem (nákladem) úroky z úvěrů a výdaje s nimi související. Stejně tak může daný právnický subjekt snížit svůj základ daně o odpisy pořízeného dlouhodobého majetku. Problematiku odpisů řeší § 31 a § 32 Zákona o daních z příjmů.

Odpisy vyjadřují podle Štekera (2013) fyzické i morální opotřebením majetku a současně vyjadřují snížení jeho hodnoty, které je trvalé. Odpisy jsou rozděleny do dvou základních kategorií – účetní a daňové. Účetní odpisy upravuje zákon o účetnictví a měly by být upraveny vnitřní směrnici. Daňové odpisy se vyčíslují na základě zákona o daních z příjmů. U rovnoměrného odpisování jsou šesti skupinám hmotného majetku přiřazeny roční odpisové sazby (§ 31 Zákon o daních z příjmů).

Firma XY je plátcem DPH. V případě pořízení automobilu formou úvěru je možné uplatnit si nárok na odpočet DPH, jelikož se jedná o klasický nákup – úvěr slouží pouze k profinancování kupní ceny a vlastníkem předmětu je firma XY.

Zůstatková cena je rovna vstupní ceně bez DPH.

3.7 Výhody a nevýhody úvěru

Výhody

Za hlavní výhodu úvěru je možné považovat to, že pro pořízení majetku nepotřebujeme vlastní finanční obnos.

Majetek zakoupený úvěrováním na základě investičního úvěru okamžitě připadá do vlastnictví podniku a ten ho může daňově odepisovat. Odpisy, stejně jako úroky z úvěru, jsou daňově uznatelným nákladem.

S majetkem lze volně disponovat, v případě potřeby je možné jej například pronajmout, nebo prodat.

Nevýhody

Úvěr je administrativně náročný proces. Jelikož majetek zakoupený prostřednictvím úvěru dostává dlužník ihned do svého vlastnictví, je pochopitelné, že musí podstoupit poněkud složitý proces prověřování bonity (úvěruschopnosti klienta).

S přijetím úvěru se většinou dlužník zavazuje zaplatit hned několik poplatků – například poplatek za vyřízení úvěru, poplatek za vedení úvěrového účtu aj.

Vyřízení úvěru trvá zpravidla déle, než vyřízení leasingu. Banka zpravidla nenabízí k úvěru další doplňkové služby, jako například výhodné pojištění, servis aj.

Nákup statků formou úvěru může negativně ovlivnit kapitálové postavení dané firmy a tím se může stát pro potenciální investory, obchodní partnery či zákazníky nedůvěryhodná.

Podnik se zavazuje na určitou dobu hradit splátky.

4 Charakteristika společnosti

Pro účely této práce je konkrétní společnost nazývána XY s.r.o., jelikož jednatel společnosti souhlasil s poskytnutím potřebných údajů za předpokladu udržení anonymity.

Firma XY s.r.o. je se svým počtem do deseti zaměstnanců malým podnikem, dá se říci rodinným podnikem. Sídlo společnosti je v Brně, provozovna se nachází asi 40 km od Brna. Podniká ve svém oboru teprve několik let. Je plátcem DPH, vede podvojný účetnictví a účetní odpisy počítá stejně, jako daňové.

Společnost má jednoho majitele, který je také jediným jednatelem. Předmětem podnikání je výroba plastových nádrží na odpadní vody, akumulčních nádrží na dešťovou vodu, vodoměrných šachet, bazénových van apod. Firma XY s.r.o. je ve fázi růstu.

Firma úzce spolupracuje s několika externími dopravci, kteří zajišťují přepravu nádrží k zákazníkům po celé České republice.

4.1 Výběr vozidla, pořizovací cena, způsob financování

Společnost XY s.r.o. se rozhodla pro pořízení nového automobilu, který by sloužil především k přepravě nádrží. Hlavním důvodem jsou vysoké náklady na přepravu nádrží externím dopravcem. Jelikož firma při výrobě pracuje s objemově velkým materiálem, vzniká častý problém, jak tento převést a neustálé využívání externího dopravce se firmě prodražuje.

Vybráno bylo vozidlo Fiat Ducato Maxi, rok výroby 2014, výkon 109 kW, manuální převodovka, palivo: nafta.

Celková pořizovací cena je 560 700,- Kč bez DPH. Předpokládaná životnost tohoto automobilu je 5 let. Jednatel XY s.r.o. plánuje v průběhu roku 2015 investovat finanční prostředky také do vybavení a oprav provozovny. Nejen z tohoto důvodu firma zvažuje financování tohoto automobilu formou finančního leasingu, nebo úvěru. Z vlastních prostředků si může hradit maximálně 10 % pořizovací ceny automobilu. Kvůli daňově uznatelným nákladům se rozhodli, že automobil budou splácet 5 let. S prodejcem se na základě svých finančních možností dohodli na akontaci 10 % z pořizovací ceny.

Firmě jsem navrhovala zhodnocení také alternativní možnosti financování prostřednictvím operativního leasingu, avšak operativní leasing byl majitelem odmítnut, jelikož chce, aby firma daný automobil vlastnila. V případě operativního leasingu se nejedná o pořízení majetku ale o pronájem.

Jednotlivé nabídky jsem poptávala u několika společností a to ještě před výběrem výše zmiňovaných forem financování (finanční leasing a úvěr), z čehož jsem vyzpozovala, že operativní leasing je zpravidla nabízen na dobu 3 (maximálně 4) let. Základními údaji pro zpracování nabídky jsou především – předpokládaný počet najetých kilometrů za rok, požadovaná doba pronájmu a servis pronajatého automobilu. Většina společností nabízejících operativní leasing má síť smluvených servisů, které nájemce s pronajatým automobilem navštěvuje. Operativní leasing je poskytován zpravidla na dobu kratší, než je životnost pronajatého majetku.

4.2 Nabídky financování

Při výběru vhodného způsobu financování automobilu bylo osloveno několik společností. Majitel firmy XY s.r.o. se nakonec rozhodl pro srovnání úvěrového a leasingového financování od jedné společnosti a to především proto, že s ní má z předešlé obchodní spolupráce dobrou zkušenost. Součástí žádné z nabídek není pojištění vozidla.

Tato společnost si nepřeje, aby byla jejich nabídka veřejně prezentována, proto jsem ji pro účely této práce nazvala Ilfa s.r.o.

- Financování prostřednictvím finančního leasingu
 - Délka splácení: 60 měsíců (5 let)
 - Výše pravidelné měsíční splátky: 9 786,24,- Kč (bez DPH)
 - Akontace 10 % z pořizovací ceny (bez DPH)
 - Odkupní cena: 1 000,- Kč bez DPH
 - Pravidelné splátky hrazeny na základě splátkového kalendáře
- Financování prostřednictvím úvěru
 - Výše úvěru: 560 700,- Kč (bez DPH)
 - Délka splácení: 60 měsíců (5 let)
 - Úroková sazba: 10,23 % p.a.
 - Rovnoměrné měsíční splátky ve výši 11 977,- Kč (bez DPH)
 - Spravování úvěru: zdarma
 - Realizace úvěru: zdarma

V tabulce č.7 (níže) je zobrazen umořovací plán úvěru na pořízení automobilu od společnosti Ilfa s.r.o. **pro první rok**, dle výše zmíněné nabídky. Celý umořovací plán je možné nalézt jako přílohu této práce v tabulce č.23.

Tab. 7 Umořovací plán úvěru pro první rok v Kč

Umořovací plán úvěru					
	Počáteční stav úvěru	Měsíční splátka	Úrok 10,23% p.a.	Úmor	Konečný stav úvěru
	2015				
leden	560 700	11 976,77	4 779,97	7 196,80	553 503,20
únor	553 503,20	11 976,77	4 718,61	7 258,16	546 245,04
březen	546 245,04	11 976,77	4 656,74	7 320,08	538 925,01
duben	538 925,01	11 976,77	4 594,34	7 382,44	531 542,57
květen	531 542,57	11 976,77	4 531,40	7 445,37	524 097,20
červen	524 097,20	11 976,77	4 467,93	7 508,84	516 588,36
červenec	516 588,36	11 976,77	4 403,92	7 572,86	509 015,50
srpen	509 015,50	11 976,77	4 339,36	7 637,41	501 378,09
září	501 378,09	11 976,77	4 274,25	7 702,52	493 675,57

říjen	493 675,57	11 976,77	4 208,58	7 768,19	485 907,38
listopad	485 907,38	11 976,77	4 142,36	7 834,41	478 072,97
prosinec	478 072,97	11 976,77	4 075,57	7 901,20	470 171,77

Zdroj Vlastní výpočet

V prvním sloupci jsou uvedeny jednotlivé měsíce v prvním roce splácení. Druhý sloupec nese počáteční stav úvěru na začátku každého měsíce. Ve třetím sloupci je vyčíslena pravidelná (anuitní) měsíční splátka. Ve čtvrtém a pátém sloupci jsou vypsány úroky a úmory za jednotlivé měsíce. V posledním sloupci je uveden konečný stav úvěru na konci každého měsíce.

5 Srovnání úvěru a leasingu

Při rozhodování mezi úvěrem a leasingem je podle Valacha (2010) třeba věnovat pozornost několika faktorům. Jedná se především o daňové aspekty (daňové úspory), úrokovou sazbu z úvěru a systém splátek, metodu odpisování majetku, průběh a výši leasingových splátek a v neposlední řadě faktor času.

Nabídka úvěru a finančního leasingu bude dále srovnána pomocí metody diskontovaných výdajů, metody čisté výhody leasingu.

5.1 Metoda diskontovaných výdajů

Podle Valacha (2010) je možné vyjádřit rozhodování mezi financováním prostřednictvím úvěru nebo finančního leasingu při využití této metody pomocí čtyř kroků.

Nejprve je nutné kvantifikovat výdaje spojené s oběma druhy financování, snížené o daňovou úsporu. V následující tabulce jsou zobrazeny výdaje související s leasingovou nabídkou:

Tab. 8 Výdaje spojené s leasingem

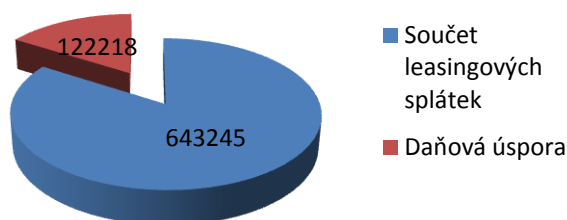
Rok	Splátka leasingu (Kč)	Daňová sazba v %	Daňová úspora	Výdaje na leasing po zdanění
1	173 505	19	32 966	140 539
2	117 435	19	22 313	95 122
3	117 435	19	22 313	95 122
4	117 435	19	22 313	95 122
5	117 435	19	22 313	95 122
	Σ643 245	-	Σ122 218	Σ521 027

Zdroj : Vlastní zpracování, výpočty dle leasingové nabídky viz.výše

V prvním sloupci jsou zobrazeny jednotlivé splátky leasingu za daný rok. Daňová sazba daně z příjmů právnických osob pro rok 2014 je 19%. V tabulce je uvažováno s tím, že se měnit nebude. Leasingová splátka i akontace jsou uvedeny bez DPH, protože firma je plátcem DPH a jeho vyčíslení na výši daně z příjmů právnických osob nemá vliv.

Ve čtvrtém sloupci je zobrazena daňová úspora v jednotlivých letech, tato je vypočítána jako součin leasingové splátky a aktuální sazby daně z příjmů právnických osob (19 % pro rok 2014). Podle zákona 568/1992 Sb. v platném znění, je možné uplatnit leasingovou splátku jako náklad snižující základ daně. Daňová úspora vyjadřuje částku, kterou firma XY s.r.o. ušetří na dani z příjmu.

Výdaje na leasing po zdanění - uvedené v posledním sloupci jsou vypočítány jako rozdíl mezi splátkou leasingu a daňovou úsporou. Vyjadřují, jakou částku na leasing vynaložíme při zohlednění daně z příjmů.

Obr. 3 Graf daňové úspory při zvolení nabídky finančního leasingu

Zdroj: Vlastní zpracování na základě vypočítaných údajů

Stejně, jako byly kvantifikovány výdaje spojené s leasingem, je třeba kvantifikovat výdaje spojené s úvěrem, viz. následující tabulka č. 9

Tab. 9 Výdaje spojené s úvěrem

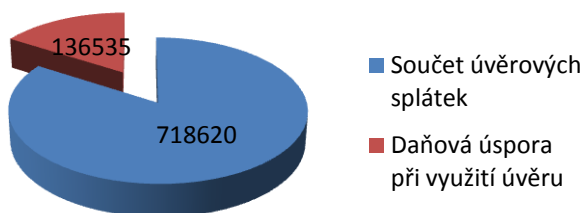
Rok	Splátka úvěru (Kč)	Roční úmor (Kč)	Roční úrok (Kč)	Daňová sazba v %	Daňová úspora	Výdaje na úvěr po zdanění
1	143 724	90528,28	53193,03	19	21825	121899
2	143 724	100236,10	43485,16	19	31966	111759
3	143 724	110985,00	32736,30	19	29924	113801
4	143 724	122886,50	20834,77	19	27662	116062
5	143 724	136064,30	7656,97	19	25158	118566
	Σ718620	Σ560700	Σ157906	-	Σ136535	Σ582087

Zdroj : Vlastní zpracování, výpočty dle úvěrové nabídky viz.výše

Úvěr je splácen každý rok stejně velkými, anuitními, splátkami. Každá tato splátka v sobě zahrnuje úmor i úrok. Tyto jsou rozepsány ve třetím a čtvrtém sloupci. Daňová sazba pro rok 2014 je 19%, uvažováno je s tím, že se v příštích pěti letech měnit nebude.

V případě pořízení majetku úvěrem se do položek snižujících základ daně řadí úroky, odpisy, poplatky (případně pojištění). V tabulce výše je zobrazena daňová úspora v jednotlivých letech i celková daňová úspora za období platnosti úvěrové smlouvy a splácení úvěru. Daňová úspora je vypočítána jakou součin aktuální sazby daně z příjmů právnických osob a položek snižujících základ daně.

Poslední sloupec nese výdaje na úvěr po zdanění.

Obr. 4 Graf daňové úspory při zvolení nabídky úvěru

Zdroj: Vlastní zpracování na základě vypočítaných údajů

Požizovaný automobil spadá do druhé odpisové skupiny, bude odepsán rovnoměrnými odpisy, které jsou vyčísleny v následující tabulce:

Tab. 10 Rovnoměrné odpisy pořizovaného majetku

Požizovací cena 560 700,- v Kč	Odpis v Kč	Oprávký v Kč	Zůstatková cena v Kč
1.rok	$560\,700 \times 0,11 = 61\,677,-$	61 677,00	499 023,00
2.rok	$560\,700 \times 0,2225 = 124\,755,75$	186 432,75	374 267,25
3.rok	$560\,700 \times 0,2225 = 124\,755,75$	311 188,50	249 511,50
4.rok	$560\,700 \times 0,2225 = 124\,755,75$	435 944,25	124 755,75
5.rok	$560\,700 \times 0,2225 = 124\,755,75$	560 700,00	0

Zdroj : Vlastní zpracování

Jednotlivé odpisy jsou vypočítány podle vzorce:

$$\text{Rovnoměrný odpis} = \text{pořizovací cena} \times \frac{\text{roční odpisová sazba}}{100}$$

V níže uvedené závěrečné tabulce jsou jednotlivé výdaje na obě formy financování aktualizovány. Je nutné nejprve úrokovou sazbu upravit o vliv daně, tuto úpravu jsem provedla pomocí vzorce odúročitele:

$$\text{Odúročitel} = \frac{1}{(1 + i)^n}$$

Ve vzorci se počítá s (i) což je úroková sazba upravená o vliv daně [$i \times (1-0,19)$ pro rok 2014] a (n) které představuje počet období.

Podle Valacha (2010) musí být pro aktualizaci výdajů na leasing a výdajů na úvěr počítáno se stejnou sazbou. Nájemce může využít pro diskontování nákladů sazbu jinou, než je úroková sazba z úvěru. Firmy však zpravidla využívají pro aktualizaci peněžních toků úrokovou sazbu z úvěru.

Současná hodnota výdajů na úvěr/leasing se vypočítá jako součin výdajů na úvěr/leasing po zdanění a odúročitele. Současná hodnota vyjadřuje, jakou hodnotu má investice do pořízení automobilu v současné době. Díky této hledané hodnotě je možné zhodnotit, který způsob financování je výhodnější. Jednotlivé výpočty jsou zobrazeny v tabulce č.11 viz. níže:

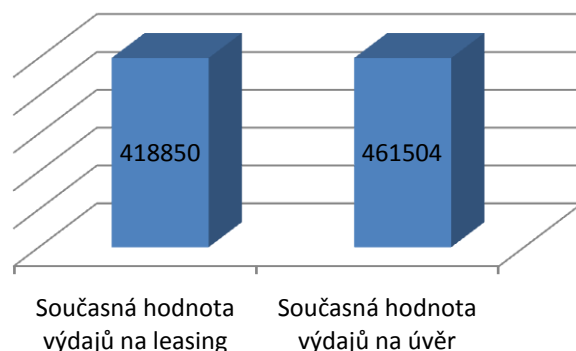
Tab. 11 Přehled současných hodnot výdajů na leasing a úvěr

Rok	Odúročitel	Leasing		Úvěr	
		Výdaje po zdanění	Současná hodnota výdajů	Výdaje po zdanění	Současná hodnota výdajů
1	0,92345	140 539	129781	121899	112568
2	0,85275	95 122	81115	111759	95303
3	0,78747	95 122	74906	113801	89615
4	0,72719	95 122	69172	116062	84399
5	0,67152	95 122	63876	118566	79619
			Σ 418850		Σ 461504

Zdroj : Vlastní zpracování

Z údajů vypočítaných v tabulce č. 11 vyplývá, že pořízení automobilu v pořizovací ceně 560 700,- Kč vychází výhodněji prostřednictvím finančního leasingu oproti financování úvěrem i přestože rozdíl není příliš markantní. Tato varianta je levnější o 42 654,- Kč.

V grafu níže, je tento rozdíl současných hodnot obou forem financování názorně vidět.

Obr. 5 Současné hodnoty výdajů na pořízení automobilu formou leasingu a úvěru

Zdroj: Vlastní zpracování dle výpočtů v tabulce

Pro celkové porovnání jednotlivých forem financování jsou shrnuty zásadní hodnoty v následující tabulce:

Tab. 12 Přehled základních hodnot pro srovnání obou forem financování

Hodnota	Leasing	Úvěr
Celková daňová úspora	122 218	136535
Celkové výdaje	521 027	582087
Celkové daňově uznatelné náklady	643 245	718606
Současná hodnota výdajů	418850	461504

Zdroj: Vlastní zpracování

Přestože je daňová úspora o 14 317,- Kč větší u úvěru, stejně jako jsou daňově uznatelné náklady vyšší u úvěru, celkové výdaje jsou nižší na financování prostřednictvím leasingu.

5.2 Ukazatel finanční náročnosti pořízení prostřednictvím čisté výhody leasingu

Při zvažování pořízení majetku formou leasingu nebo úvěru, jsou důležitým aspektem skutečné peněžní toky, které musí poplatník vynaložit v průběhu trvání smlouvy – ať už úvěrové, nebo leasingové. Jednou z metod, sloužících k porovnání výhodnosti leasingového nebo úvěrového financování je metoda čisté výhody leasingu. Při použití této metody je porovnána současná hodnota investice financované leasingem, nebo úvěrem. Dosazením do vzorce č. 4 (uvedeného v metodice kapitola 1.3) je možné dospět ke dvěma výsledkům:

- Čistá současná hodnota investice financovaná leasingem > čistá současná hodnota investice financované z úvěru – je výhodné pořídit majetek formou leasingu
- Čistá současná hodnota investice financovaná leasingem < čistá současná hodnota investice financované z úvěru – je výhodné pořídit majetek formou úvěru (Valouch, 2012)

V případě, že po dosazení do vzorce vyjde kladná hodnota, financování prostřednictvím leasingu je výhodnější. Pokud vyjde hodnota ukazatele záporná, výhodnější je financování investice z úvěru. (Valouch, 2012)

Na základě podmínek finančního leasingu a úvěru od společnosti Ilfa s.r.o. budou do vzorce dosazeny následující hodnoty:

$K = 560\,700,-$ Kč

$N = 5$ let

$d = 19\%$ (pro rok 2014)

$i = 0,083$

$On =$ (1.rok) 61 677,- Kč, (2.-5.rok) 124 756,- Kč

$Ln =$ (1.rok) 173 505,- Kč, (2.-5.rok) 117 435,- Kč

$n =$ jednotlivé roky životnosti

ČVL

$= 560\,700$

$$\begin{aligned}
 & - \left(\frac{173\,505 \times (1 - 0,19) + 0,19 \times 61\,677}{(1 + 0,083)^1} \right) - \left(\frac{117\,435 \times (1 - 0,19) + 0,19 \times 124\,756}{(1 + 0,083)^2} \right) \\
 & - \left(\frac{117\,435 \times (1 - 0,19) + 0,19 \times 124\,756}{(1 + 0,083)^3} \right) \\
 & - \left(\frac{117\,435 \times (1 - 0,19) + 0,19 \times 124\,756}{(1 + 0,083)^4} \right) \\
 & - \left(\frac{117\,435 \times (1 - 0,19) + 0,19 \times 124\,756}{(1 + 0,083)^5} \right) = 59\,087,84
 \end{aligned}$$

Obr. 6 Výpočet čisté výhody leasingu

Zdroj: Vlastní výpočet

Na základě výpočtu, jehož hodnota vyšla 59 087,84 lze konstatovat, že dle výsledku čisté hodnoty leasingu je pro firmu XY s.r.o. výhodnější financování automobilu prostřednictvím leasingu.

5.3 Vliv nabídek na výsledek hospodaření

Pro další porovnání obou variant financování je níže zpracován pro úvěr a leasing přehled účetních operací a zachycen jejich vliv na vybrané položky rozvahy a na výsledek hospodaření.

Výdaje na finanční leasing jdou do nákladů společnosti zpravidla rovnoměrně po celou dobu splácení leasingu. U úvěru s anuitními splátkami (jak je tomu v nabídce od společnosti Ilfa) se výše nákladů v průběhu hrazení úvěru mění v závislosti na úrocích a odpisech majetku.

Tabulka 13 zachycuje účetní operace firmy XY s.r.o. v případě pořízení vozidla formou finančního leasingu dle výše uvedené nabídky. Délka leasingu je 5 let, pravidelné splátky jsou hrazeny na základě splátkového kalendáře – na rozvahový účet pasivní 379. Odkupní cena byla stanovena na 1000,- Kč bez DPH.

Tab. 13 Přehled účetních operací při pořízení majetku společností XY s.r.o. finančním leasingem dle nabídky

Ope rac e	Popis operace	Částka (Kč)	MD	D
První splátka				
1a.	Zachycení majetku v podrozvahové evidenci	560 700	75x	
2a.	Předpis zvýšené splátky -akontace	56 070	381	379
2b.	Předpis DPH 21% z akontace	11 775	343	379
2c.	Úhrada akontace + DPH	67 845	379	221
3a.	Předpis řádné splátky	9 786	518	379
3b.	Předpis DPH 21% z řádné splátky	2 055	343	379
3c.	Úhrada řádné splátky + DPH	11 841	379	221
4a.	Převod poměrné části zvýšené splátky do nákladů	934,5	518	381
Další roky – účtování pravidelných splátek				
5a.	Předpis řádné splátky vč. finanční činnosti	9 786	518	379
5b.	Předpis DPH 21% z řádné splátky	2 055	343	379
5c.	Úhrada řádné splátky + DPH	11 841	379	221
6a.	Převod poměrné části zvýšené splátky do nákladů	934,5	518	381
Poslední splátka				
7a.	Předpis řádných splátek	9 786	518	379
7b.	Předpis DPH 21% z řádných splátek	2 055	343	379
7c.	Úhrada řádných splátek + DPH	11 841	379	221
8a.	Nákup pronajaté věci	1 000	042	321
8b.	DPH 21%	210	343	321

9a.	Vyřazení majetku z podrozvahové evidence	560 700		75x
10a.	Převod poměrné části zvýšené splátky do nákladů	případné zaokrouhl ení	518	381
11a.	Úhrada faktury za nákup pronajaté věci	1 210	321	221
12a.	Zařazení majetku do účetní evidence	1 000	022	042

Zdroj: Vlastní zpracování

V tabulce č. 14 jsou zobrazeny položky, které se po roce užívání v rozvaze podniku vlivem leasingu změnilo. Jedná se zejména o úbytek peněz z bankovního účtu, který je spojen s úhradou první zvýšené splátky včetně akontace. Jak již bylo výše několikrát zmíněno, akontaci je nutno při první zvýšené splátce časově rozlišit, a proto se do nákladů dostává poměrnou částí po celou dobu trvání leasingové smlouvy. V tomto konkrétním případě se jedná o částku 934,5 Kč každý měsíc.

Součet poměrných částí převedených do nákladů dává za rok sumu 11 214,- Kč a o tuto částku je možné akontaci "zmenšit". Zůstatková hodnota akontace bude do nákladů zařazena v příštích obdobích. Tuto sumu je možno nazývat odloženými náklady. Aktiva přibývají, protože předplacený náklad reálně nastane až v dalších obdobích. Výsledek hospodaření běžného účetního období vyšel - 128 646,- Kč, jako rozdíl mezi úbytkem peněz a náklady příštího období.

Tab. 14 Vybrané položky rozvahy po prvním roce využívání leasingu

Rozvaha k 31.12.20xx (po roce využívá leasingu)	
AKTIVA	PASIVA
Úbytek peněz z bankovního účtu - -173 502	VH běžného účetního období
Náklady příštích období - +44 856	- -128 646

Zdroj: Vlastní zpracování

V tabulce č. 15 jsou rozepsány účetní operace, které provede firma XY s.r.o. v případě pořízení užitkového automobilu formou úvěru. Úvěrující zpravidla zašle úvěrovanému fakturu, jejíž "úhradou" dojde ke sjednání úvěru, jak je uvedeno v bodě 2a. Pravidelné splátky jsou hrazeny na základě splátkového kalendáře. Vždy na konci kalendářního roku dojde k zaúčtování odpisu hmotného majetku.

Tab. 15 Přehled účetních operací při pořízení majetku společností XY s.r.o. úvěrem dle nabídky

Operace	Popis operace	MD	D
1a.	Pořizovací cena (faktura od dodavatele)	560 700	042
1b.	DPH 21% z pořizovací ceny	117 747	343
1c.	Pořizovací cena vč. DPH 21%	678 447	321
2a.	Sjednání úvěru – úhrada faktury	560 700	321 461
3a.	Úhrada zbytku faktury	117 747	321 221
4a.	Zařazení do hmotného majetku	560 700	022 042
5a.	Připsání odpočtu DPH na účet (následující měsíc)	117 747	221 343
6a.	Jednotlivé splátky dle splátkového kalendáře 1. – 60. splátka	Jistina	461 221
6b.		Úrok	562 221
7a.	Vždy 31.12.20xx Roční odpis majetku	551	082

Zdroj: Vlastní zpracování

Položka aktiv je zvýšena o hodnotu 499 023,- Kč. Tato hodnota je vypočtena jako rozdíl mezi pořizovací cenou a ročním odpisem majetku. Na základě splacení úvěrových splátek došlo k úbytku peněz z bankovního účtu. Pasiva jsou navýšena o hodnotu 470 172,- Kč, jedná se o zůstatkovou nesplacenou část úvěru a zároveň počáteční stav úvěru na další rok. Tato hodnota je v rámci rozvahy zařazena do jiných závazků a ne přímo do bankovních úvěrů, protože úvěr je poskytnut nebankovní institucí. Výsledek hospodaření běžného účetního období je pro účely tohoto přehledu – 114 870,- Kč.

Tab. 16 Vybrané položky rozvahy po prvním roce využívání úvěru

Rozvaha k 31.12.20xx (po roce využívá úvěru)	
AKTIVA	PASIVA
Dlouhodobý hmotný majetek - + 499 023	VH běžného účetního období - -114 870
Úbytek peněz z bankovního účtu - - 143 724	Jiné závazky - + 470 172

Zdroj: Vlastní zpracování

5.4 Srovnání nabídek pomocí vybraných poměrových finančních ukazatelů

5.4.1 Pohotová likvidita

Pohotová likvidita je podle Růčkové (2011) označována za likviditu druhého stupně a obecně platí, že by měl být číselník a jmenovatel v poměru 1:1. V takovém případě by byl podnik schopen dostát svým závazkům, aniž by musel rozprodat své zásoby. Pohotová likvidita abstrahuje od zásob a to z toho důvodu, že se jedná o část aktiv, která není příliš likvidní.

$$\text{Pohotová likvidita}(2014) = \frac{(2\,448 - 144)}{2\,213}$$

$$\text{Pohotová likvidita}(2014) = 1,04$$

Financování automobilu leasingem a úvěrem má vliv na položky, využívané pro výpočet pohotové likvidity. Pohotová likvidita by se při využití úvěru změnila na hodnotu 0,98 a při využití leasingu by měl ukazatel hodnotu 0,96. Jak již bylo výše zmíněno, hodnota tohoto finančního ukazatele by měla dosahovat minimálně hodnoty 1. V různých literaturách se však přípustné hodnoty mírně odlišují.

Podle Jadvišáka (2011) je doporučená hodnota pohotové likvidity v rozmezí 0,7 – 1,2.

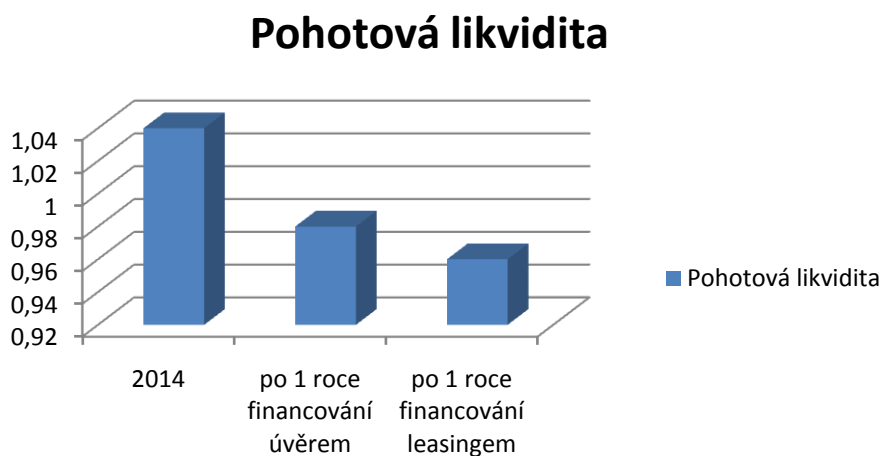
V případě firmy XY je v současnosti hodnota pohotové likvidity 1,04. Firma XY je tedy schopna dostát svým závazkům, aniž by musela prodat svoje zásoby.

V případě využití úvěru i leasingu by se ukazatel dostal těsně pod hodnotu jedné. Podnik by tedy ani jednou z uvažovaných nabídek nebyl natolik zatížen, aby nebyl schopen hradit svoje závazky.

Tab. 17 Výpočet pohotové likvidity firmy XY s.r.o. v současnosti a po roce využívání úvěru a leasingu

	2014	1 rok využívání leasing	1 rok využívání úvěru
Pohotová likvidita	1,04	0,96	0,98

Zdroj: Vlastní zpracování dle výpočtů v tabulce

Obr. 7 Pohotová likvidita firmy XY s.r.o. v současnosti a po roce využívání úvěru a leasingu

Zdroj: Vlastní zpracování dle výpočtů v tabulce

5.4.2 Koeficient zadluženosti

Koeficient zadluženosti je podle Růčkové (2011) poměr cizího kapitálu a vlastního kapitálu firmy. Jedná se o převrácenou hodnotou finanční samostatnosti podniku.

$$\text{Koeficient zadluženosti (2014)} = \frac{\text{cizí kapitál}}{\text{vlastní kapitál}}$$

$$\text{Koeficient zadluženosti (2014)} = \frac{2\,213\,000}{669\,000}$$

$$\text{Koeficient zadluženosti(2014)} = 3,31$$

Do koeficientu musí být podle Růčkové (2011) zohledněno leasingové financování, které se v rozvaze neobjevuje. K cizímu kapitálu je v případě využívání leasingu nutné přičíst budoucí splátky, které mají obdobný charakter, jako úvěr. Tento koeficient roste v závislosti na podílu cizího kapitálu ve zdrojích společnosti.

Tab. 18 Výpočet koeficientu zadluženosti firmy XY s.r.o. v současnosti a po roce využívání úvěru a leasingu

	2014	1 rok využívání leasing	1 rok využívání úvěru
Koeficient zadluženosti	3,31	4,96	4,86

Zdroj: Vlastní zpracování

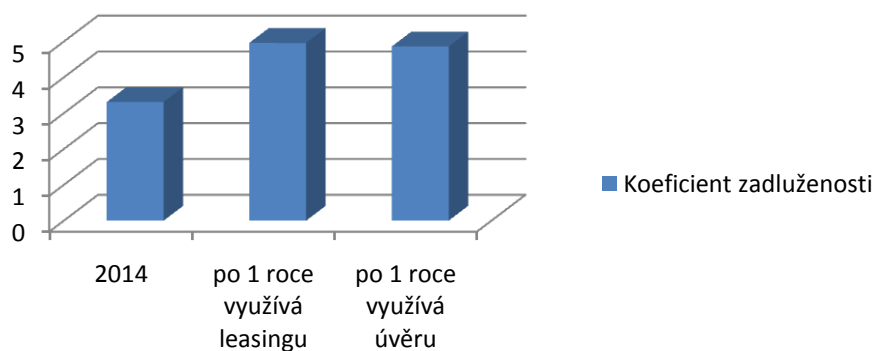
Hodnota koeficient zadluženosti pro rok 2014 vyšla 3,31 tzn., že firma XY s.r.o. využívá více cizích zdrojů, než vlastních. Pro výpočet koeficientu zadluženosti byly při využití leasingu i úvěru přičteny hodnoty budoucí splátky obou forem financování. Přestože budoucí splátky leasingu se v rozvahových položkách, klíčových pro výpočet tohoto koeficientu, nezobrazují. Jedná se o dlouhodobý závazek, stejně jako u úvěru.

Koeficient zadluženosti se již před využitím leasingu, nebo úvěru pohybuje ve vysokých hodnotách, což je zapříčiněno vysokými dosavadními závazky v porovnání s celkovými pasivy a nízkým podílem vlastního kapitálu.

Při využití leasingu a úvěru došlo v důsledku zvýšení cizích zdrojů ke zvýšení zadluženosti podniku a hodnota koeficientu proto vzrostla.

Vyšší hodnoty koeficientu zadluženosti jsou rizikem pro věřitele.

Koeficient zadluženosti

Obr. 8 Koeficient zadluženosti firmy XY s.r.o. v současnosti a po roce využívání úvěru a leasingu

Zdroj: Vlastní zpracování dle výpočtů v tabulce

5.4.3 Ukazatel krytí fixních poplatků

Ukazatel krytí fixních poplatků je doplňkovým ukazatelem úrokového krytí. Podle Růčkové (2011) ukazatel úrokového krytí udává, kolikrát je zisk vyšší, než zaplacené úroky. Jedná se o ukazatel, díky kterému firma zjistí, zda je pro ni dluhové zatížení únosné. Za doporučenou hodnotou je dle Růčkové (2011) v zahraničí považován trojnásobek a více. Pokud firma není schopna platit úrokové platby ze zisku, může to být znakem blížícího se úpadku.

Ukazatel úrokového krytí může být vyložen také, kolikrát se může snížit zisk, než se podnik stane neschopným platit své náklady na cizí kapitál.

Pokud by, tento ukazatel vyšel roven jedné, znamenalo by to, že celý zisk podniku by připadal na zaplacení úroků.

Ukazatel krytí fixních poplatků je počítán téměř stejným vzorcem jako úrokové krytí s tím rozdílem, že je doplněn o dlouhodobé splátky (například leasingové).

$$\text{Ukazatel úrokového krytí} = \frac{EBIT}{\text{nákladové úroky}}$$

$$\text{Ukazatel krytí fixních poplatků} = \frac{EBIT + \text{dlouhodobé splátky}}{\text{nákladové úroky} + \text{dlouhodobé splátky}}$$

$$\text{Ukazatel krytí fixních poplatků} = \frac{986\,094}{530\,013}$$

$$\text{Ukazatel krytí fixních poplatků} = 1,86$$

Tab. 19 Výpočet koeficientu krytí fixních poplatků firmy XY s.r.o. v současnosti a po roce využívání úvěru a leasingu

	2014	1 rok využívání leasing	1 rok využívání úvěru
Ukazatel krytí fixních poplatků	Není využíváno dlouhodobé externí formy financování	1,86	1,84

Zdroj: Vlastní zpracování

U úvěru i leasingu vyšel výsledek těsně pod hodnotou 2 a firma XY s.r.o. by tedy byla schopna splácet náklady na cizí kapitál u obou forem financování. Podle Fotra (2012) je doporučená hodnota tohoto ukazatele 3 – 4. V takovém případě by provozní hospodářský výsledek byl alespoň třikrát větší, než je hodnota placených úroků. Ukazatel krytí fixních poplatků u firmy XY s.r.o. téměř dosahuje hodnoty 2.

Pro výpočty finančních ukazatelů byly použity položky z rozvahy a výkazu zisku a ztráty viz. následující tabulky níže:

Tab. 20 Vybrané položky aktiv z rozvahy firmy XY s.r.o.

Rozvaha firmy XY s.r.o. ve zkráceném rozsahu pro rok 2014 (v celých tisících Kč)			
	Brutto	Korekce	Netto
AKTIVA CELKEM	3 001	-119	2 882
B. Dlouhodobý majetek	553	-119	434
B II. Dlouhodobý hmotný majetek	553	-119	434
C. Oběžná aktiva	2 448	0	2 448
C I. Zásoby	144	0	144
C III. Krátkodobé pohledávky	1 681	0	1 681
C IV. Krátkodobý finanční majetek	623	0	623
D. Časové rozlišení	0	0	0

Zdroj: Vlastní zpracování dle rozvahy společnosti

Tab. 21 Vybrané položky pasiv z rozvahy firmy XY s.r.o.

PASIVA CELKEM	2 882
A. Vlastní kapitál	669
A I. Základní kapitál	200
A III. Fondy ze zisku	0
A V. Hospodářský v. běžného účetního období	469
B. Cizí zdroje	2 213
B III. Krátkodobé závazky	2 213
B IV. Bankovní úvěry a výpomoci	0
C. Ostatní pasiva – přechodné účty pasiv	0

Zdroj: Vlastní zpracování dle rozvahy společnosti

Tab. 22 Vybrané položky z výkazu zisku a ztrát firmy XY s.r.o.

Výkaz zisku a ztráty pro rok 2014 (v celých tisících Kč)	
Tržby za prodej	2 168
Náklady vynaložené na prodej zboží	1 082
Obchodní marže	1 086
Výkony	273
Výkonová spotřeba	539
Přidaná hodnota	820
Osobní náklady	41
Odpisy dl. hmotného a nehmotného majetku	134
Provozní výsledek hospodaření	645
Výnosové úroky	1
Ostatní finanční náklady	30
Finanční výsledek hospodaření	-29
Daň z příjmů za běžnou činnost	148
Výsledek hospodaření za běžnou činnost	468
Výsledek hospodaření za účetní období	468
Výsledek hospodaření před zdaněním	468

Zdroj: Vlastní zpracování dle rozvahy společnosti

6 Závěr

Škála nabízených úvěrových a leasingových produktů je nejen v České Republice velmi pestrá a pro podnikatele je často velmi složité se v množství nabídek zorientovat.

Cílem této práce bylo zhodnotit varianty pořízení dlouhodobého hmotného majetku a vybrat pro konkrétní společnost vhodnou formu financování. Vzhledem k tomu, že majitel firmy odmítnul využívání operativního leasingu, protože chce být dříve či později majitelem pořizovaného majetku, uvažován byl nákup prostřednictvím úvěru a finančního leasingu. Obě formy financování byly srovnány pomocí dvou metod. Metoda diskontovaných výdajů i čistá výhoda leasingu přinesly kladný výsledek pro financování finančním leasingem.

Metoda diskontovaných výdajů poskytla přehledné informace o daňové úspoře při využití jednotlivých forem financování, celkových výdajích na financování a současných hodnotách výdajů na leasing i na úvěr při pořízení vybraného automobilu. Po porovnání jednotlivých vypočítaných současných hodnot leasingu a úvěru vyplynulo, že pořízení automobilu v pořizovací ceně 560 700,- Kč je výhodnější prostřednictvím leasingu a společnost XY s.r.o. vybráním této varianty ušetří 42 654,- Kč.

Při výpočtu čisté výhody leasingu byly taktéž porovnávány současné hodnoty investic leasingu a úvěru. Výpočet byl proveden dosazením do vzorce číslo 4, uvedeného v metodice práce. Kladná hodnota výsledku indikovala větší výhodnost pořízení majetku formou leasingu.

Následné srovnání bylo provedeno pomocí poměrových finančních ukazatelů. Výpočty pohotové likvidity, koeficientu zadluženosti a ukazatele krytí fixních poplatků byly srovnány ve třech hodnotách. První hodnotou byl současný stav ukazatele, při výpočtu druhé hodnoty jsou uvažovány změny vlivem využívání leasingu a poslední hodnotou je výsledek ukazatele při uvažování úvěrového financování a jeho dopadu na výkazy.

Dle vypočítaných výsledků pohotové likvidity je za současného stavu položek rozvahy firma XY schopna dostát svým závazkům, aniž by musela prodat svoje zásoby. Koeficient zadluženosti vyšel již před uvažováním jedné z forem financování ve vysoké hodnotě. Podle výsledků ukazatele krytí fixních poplatků by firma XY s.r.o. byla schopna splácet náklady na cizí kapitál u obou forem financování.

Podle finančních poměrových ukazatelů bylo zjištěno, že firma je relativně hodně zadlužená. Samotné rozhodnutí záleží na podnikateli, ale vzhledem k zadluženosti firmy, množství volných finančních prostředků a náročnosti vyřízení úvěru bych doporučila zvolit z výše dvou rozebíraných nabídek financování automobilu finančním leasingem. Tuto formu financování je také možné považovat pro firmu XY s.r.o. za výhodnější na základě výsledků metody diskontovaných nákladů a metody čisté výhody leasingu.

7 Použitá literatura

- BENDA, V., KELBLOVÁ, H., PULZ, J., VESELÁ, M., *Leasing v praxi – právní, účetní a daňové postupy*. 3. aktualizované vydání. Praha: BOVA POLYGON, 2006, 384 s. ISBN 80-7273-132-7.
- ČERNOHORSKÝ, J., TEPLÝ, P., *Základy financí*. Praha: GRADA Publishing a.s., 2011. ISBN 978-80-247-3669-3.
- DVOŘÁKOVÁ, V., A KOLEKTIV, *Zdaňování příjmů fyzických a právnických osob 2013/2014*. 1.Vydání, Praha: Linde Praha a. s., 2013, 328 s.
- FOTR, J., *Tvorba strategie a strategické plánování: Teorie a praxe*. 1. vyd. Praha: Grada Publishing, a.s., 2012. ISBN 978-80-247-3985-4.
- LANDA, M., *Účetnictví podniku*, 2.vyd. Praha : EUROLEX BOHEMIA a.s., 2006, 495 s. ISBN 80-86861-11-2.
- MARKOVÁ, H., *Daňové zákony: Úplná znění platná k 1.1.2014*. 2014. vyd. Praha: GRADA Publishing, a.s., s. 272. ISBN 978-80-247-5171-9.
- NÝVLTOVÁ, R., MARINIČ, P., *Finanční řízení podniku*. Praha: GRADA Publishing, a.s., 2010, 208 s. ISBN 978-80-247-3158-2.
- POLIDAR, V., PEERAER, M., *Úvěrové obchody*. 2.vyd. Praha: SERIFA, 1998, 356 s.
- POLIDAR, V., *Management bank a bankovních obchodů*, 2. Aktualizované a rozšířené vydání, Praha: Ekiopress, s.r.o., 1999, 450 s. ISBN 80-86119-11-4.
- PULZ, J., A KOLEKTIV, *Leasing v teorii a praxi*. Praha: GRADA Publishing, a.s., 1993, 320 s. ISBN 80-7169-021-X.
- RŮČKOVÁ, P., *Finanční analýza*, 4. Aktualizované vydání, Praha: GRADA Publishing, a.s., 2011, 144 s. ISBN 978-80-247-3916-8.
- SYNEK, M., A KOLEKTIV, *Manažerská ekonomika*. 5.vyd. Praha: GRADA Publishing, a.s., 2011, 480 s. ISBN 978-80-247-3494-1

- STROUHAL, J., ŽIDLICKÁ, R., *Účetnictví Velká kniha příkladů*. Brno: Computer Press, a.s., 2007, 452 s. ISBN 978-80-251-1515-2.
- ŠTEKER, K., OTRUSINOVÁ, M., *Jak číst účetní výkazy*. Praha: Grada Publishong,a.s., 2013, 264 s. ISBN 978-80-247-4702-6.
- VALACH, J., *Investiční rozhodování a dlouhodobé financování*. 3. Přepřacované vydání, Praha: Ekopress, 2010, 513 s. ISBN 978-80-86929-71-2.
- VALOUCH, P. *Leasing v praxi praktický průvodce*. 5.vyd. Praha: GRADA Publishing, a.s., 2012, 120 s. ISBN 978-80-247-4081-2.
- VYCHOPEŇ, J. *Finanční leasing z účetního a daňového pohledu*. Praha : Wolters Kluwer ČR , a.s.,2010, 157 s . ISBN 978-80-7357-590-8.

Internetové zdroje

- ČESKÁ NÁRODNÍ BANKA. *Centrální registr úvěrů* [online]. © 2003-2014 [cit. 2014-10-28]. Dostupné z: http://www.cnb.cz/cs/dohled_financni_trh/centralni_registr_uveru/
- ČESKÁ REPUBLIKA. *Zákon: Občanský zákoník*. In: 89/2012. 2012. Dostupné z: http://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/SearchResult.aspx?q=89/2012&typeLaw=zakon&what=Cislo_zakona_smlouvy
- ČLFA: *(Statistiky ČLFA 2007-2014)* [online]. Praha [cit. 2014-10-11]. Dostupné z: <http://clfa.cz/index.php?textID=65>
- ČLFA: *ČLFA se představuje* [online]. 2003 [cit. 2014-10-11]. Dostupné z: <http://clfa.cz/index.php?textID=1>
- Druhy podnikatelských úvěrů*. In: Peníze.cz [online]. © 2007 - 2014 [cit. 2014-11-17]. Dostupné z: <http://www.penize.cz/80273-druhy-podnikatelskych-uveru>
- JADVIŠČÁK, D., *Finanční analýza: Ukazatelé likvidity*. Finanční analýza [online]. © 2011 [cit. 2014-12-02]. Dostupné z: <http://financni-analyza.webnode.cz/ukazatele-likvidity/>

KOTALA, J., *Leasing na automobil z daňového pohledu*. In: Fučík a partneři [online]. 2013 [cit. 2014-11-09]. Dostupné z: <http://www.fucik.cz/cs/odborne-clanky/leasing-na-automobil-z-danoveho-pohledu>

Podnikatelské úvěry. Podnikatel.cz [online]. © 2007-2014 [cit. 2014-12-07]. DOI: ISSN 1802 - 8012. Dostupné z: <http://www.podnikatel.cz/specialy/firemni-finance/podnikatelske-uvery/>

SVOBODA, M., RFP plus: Finanční matematika. RFP plus: Váš rodinný finanční poradce [online]. ©2014 [cit. 2014-12-16]. Dostupné z: http://www.rfpplus.cz/rodinne_finance/financni_matematika.php

ŠOBA, O., *Daňové dopady u finančního a operativního leasingu*. In: FinExpert.cz [online]. 2008 [cit. 2014-11-16]. Dostupné z: <http://finexpert.e15.cz/danove-dopady-u-financniho-a-operativniho-leasingu>

ZATLOUKAL, J., FINEXPERT: *Pro své investice použijte finanční leasing* [online]. 2008. vyd. 2008 [cit. 2014-10-11]. Dostupné z: <http://finexpert.e15.cz/pro-sve-investice-pouzijte-financni-leasing/ch-10305#articleStart>

Právní normy

Sbírka zákonů č. 90 / 2012 *Zákon o obchodních korporacích*

Sbírka zákonů č. 89 / 2012 *Občanský zákoník*

Zákon č. 586 / 1992 Sb., *o daních z příjmů* ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 235 / 2004 Sb., *o dani z přidané hodnoty* ve znění pozdějších předpisů

Zákona č. 563/1991 Sb., *o účetnictví* ve znění pozdějších předpisů

Přílohy

Tab. 23 Umořovací plán úvěru v Kč

Umořovací plán úvěru					
	Počáteční stav úvěru	Měsíční splátka	Úrok 10,23% p.a.	Úmor	Konečný stav úvěru
2015					
leden	560 700	11 976,77	4 779,97	7 196,80	553 503,20
únor	553 503,20	11 976,77	4 718,61	7 258,16	546 245,04
březen	546 245,04	11 976,77	4 656,74	7 320,08	538 925,01
duben	538 925,01	11 976,77	4 594,34	7 382,44	531 542,57
květen	531 542,57	11 976,77	4 531,40	7 445,37	524 097,20
červen	524 097,20	11 976,77	4 467,93	7 508,84	516 588,36
červenec	516 588,36	11 976,77	4 403,92	7 572,86	509 015,50
srpen	509 015,50	11 976,77	4 339,36	7 637,41	501 378,09
září	501 378,09	11 976,77	4 274,25	7 702,52	493 675,57
říjen	493 675,57	11 976,77	4 208,58	7 768,19	485 907,38
listopad	485 907,38	11 976,77	4 142,36	7 834,41	478 072,97
prosinec	478 072,97	11 976,77	4 075,57	7 901,20	470 171,77
2016					
leden	470 171,77	11 976,77	4 008,21	7 968,56	462 203,21
únor	462 203,21	11 976,77	3 940,28	8 036,49	454 166,72
březen	454 166,72	11 976,77	3 871,77	8 105,00	446 061,72
duben	446 061,72	11 976,77	3 802,68	8 174,10	437 887,63
květen	437 887,63	11 976,77	3 732,99	8 243,78	429 643,85
červen	429 643,85	11 976,77	3 662,71	8 314,06	421 329,79
červenec	421 329,79	11 976,77	3 591,84	8 384,93	412 944,86
srpen	412 944,86	11 976,77	3 520,35	8 456,42	404 488,44
září	404 488,44	11 976,77	3 448,26	8 528,51	395 959,93
říjen	395 959,93	11 976,77	3 375,56	8 601,21	387 358,72
listopad	387 358,72	11 976,77	3 302,23	8 674,54	378 684,18
prosinec	378 684,18	11 976,77	3 228,28	8 748,49	369 935,69
2017					
leden	369 935,69	11 976,77	3 153,70	8 823,07	361 112,63
únor	361 112,63	11 976,77	3 078,49	8 898,29	352 214,34
březen	352 214,34	11 976,77	3 002,63	8 974,14	343 240,20
duben	343 240,20	11 976,77	2 926,12	9 050,65	334 189,55
květen	334 189,55	11 976,77	2 848,97	9 127,81	325 061,74
červen	325 061,74	11 976,77	2 771,15	9 205,62	315 856,12
červenec	315 856,12	11 976,77	2 692,67	9 284,10	306 572,02
srpen	306 572,02	11 976,77	2 613,53	9 363,24	297 208,78
září	297 208,78	11 976,77	2 533,70	9 443,07	287 765,71
říjen	287 765,71	11 976,77	2 453,20	9 523,57	278 242,14
listopad	278 242,14	11 976,77	2 372,01	9 604,76	268 637,39
prosinec	268 637,39	11 976,77	2 290,13	9 686,64	258 950,75

2018					
leden	258 950,75	11 976,77	2 207,56	9 769,22	249 181,53
únor	249 181,53	11 976,77	2 124,27	9 852,50	239 329,04
březen	239 329,04	11 976,77	2 040,28	9 936,49	229 392,54
duben	229 392,54	11 976,77	1 955,57	10 021,20	219 371,34
květen	219 371,34	11 976,77	1 870,14	10 106,63	209 264,71
červen	209 264,71	11 976,77	1 783,98	10 192,79	199 071,92
červenec	199 071,92	11 976,77	1 697,09	10 279,68	187 792,24
srpen	187 792,24	11 976,77	1 609,45	10 367,32	178 424,92
září	178 424,92	11 976,77	1 521,07	10 455,70	167 969,23
říjen	167 969,23	11 976,77	1 431,94	10 544,83	157 424,39
listopad	157 424,39	11 976,77	1 342,04	10 634,73	146 789,66
prosinec	146 789,66	11 976,77	1 251,38	10 725,39	136 064,27
2019					
leden	136 064,27	11 976,77	1 159,95	10 816,82	125 247,45
únor	125 247,45	11 976,77	1 067,73	10 909,04	114 338,41
březen	114 338,41	11 976,77	974,73	11 002,04	103 336,38
duben	103 336,38	11 976,77	880,94	11 095,83	92 240,55
květen	92 240,55	11 976,77	786,35	11 190,42	81 050,13
červen	81 050,13	11 976,77	690,95	11 285,82	69 764,31
červenec	69 764,31	11 976,77	594,74	11 382,03	58 382,28
srpen	58 382,28	11 976,77	497,71	11 479,06	46 903,22
září	46 903,22	11 976,77	399,85	11 576,92	35 326,30
říjen	35 326,30	11 976,77	301,16	11 675,61	23 650,68
listopad	23 650,68	11 976,77	201,62	11 775,15	11 875,53
prosinec	11 875,53	11 976,77	101,24	11 875,53	0

Zdroj: Vlastní výpočet